

II.

Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. až 3. čtvrtletí 2010

O b s a h

	Strana
INFORMACE O POKLADNÍM PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA 1. AŽ 3. ČTVRTLETÍ 2010	1
A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU	1
1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	1
2. Příjmy státního rozpočtu	7
3. Výdaje státního rozpočtu	16
B. ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU	27
1. Vývoj státního dluhu	27
2. Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh	32
3. Dluhová strategie a řízení rizik	36
3. Řízení likvidity státní pokladny	40
C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY	43

Tabulková část :

- Tab. č. 1 Pokladní plnění státního rozpočtu ČR 2010 – příjmy
- Tab. č. 2 Pokladní plnění státního rozpočtu ČR 2010 – výdaje
- Tab. č. 3 Příjmy kapitol r. 2010
- Tab. č. 3 Výdaje kapitol r. 2010
- Tab. č. 5 Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů
- Tab. č. 6 Souhrnná pozice státní pokladny

Informace
o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky
za 1. až 3. čtvrtletí 2010

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v § 20 odst. 2 ukládá Ministerstvu financí podávat vládě po uplynutí prvního a třetího čtvrtletí **informaci o pokladním plnění státního rozpočtu** tak, aby ji vláda předložila do konce následujícího měsíce po uplynutí kalendářního čtvrtletí rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny. Informace je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze výsledky pokladního plnění státního rozpočtu, které se mohou zejména ve své struktuře lišit od údajů finančních výkazů zpracovávaných cca 1 měsíc po skončení čtvrtletí (informační systém, který zpracovává údaje o stavech na účtech Ministerstva financí vedených u ČNB, sleduje pouze některé vybrané položky rozpočtové skladby).

Součástí informace je kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu z podkladů ČNB i **zpráva o řízení státního dluhu a situační zpráva o státní pokladně**.

A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2010

Státní rozpočet České republiky na rok 2010 byl sestaven **v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech**, v platném znění.

Byl **schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 487 ze dne 9. prosince 2009** a stanovil **příjmy** ve výši **1 022,2 mld. Kč** a **výdaje** ve výši **1 184,9 mld. Kč**. **Rozpočtový schodek** v objemu **162,7 mld. Kč** bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 153,2 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 12,7 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to zvýšením o 3,2 mld. Kč.

V porovnání se skutečností roku 2009 počítá schválený rozpočet na rok 2010 s růstem celkových příjmů o 47,6 mld. Kč, tj. o 4,9 %, celkové výdaje by měly vzrůst o 17,9 mld. Kč, tj. o 1,5 %, a schodek by tak měl být nižší o 29,7 mld. Kč.

v mld. Kč

	2009		2010	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený *)	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2010- SR 2009	SR 2010 Skut.2009	SR 2010/ SR 2009	SR 2010/ Skut.2009
Celkové příjmy	1 114,00	974,61	1 022,22	-91,78	47,60	91,8	104,9
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	595,52	485,36	534,74	-60,78	49,38	89,8	110,2
DPH	194,10	176,72	188,60	-5,50	11,88	97,2	106,7
Spotřební daně (vč. energetických daní)	143,90	123,84	141,10	-2,80	17,26	98,1	113,9
DPPO	130,30	83,34	100,30	-30,00	16,96	77,0	120,4
DPFPO	107,20	85,65	88,30	-18,90	2,65	82,4	103,1
Ostatní daňové příjmy	20,02	15,82	16,44	-3,58	0,62	82,1	103,9
<i>Pojistné na SZ</i>	396,68	347,86	367,13	-29,56	19,27	92,5	105,5
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	121,80	141,39	120,35	-1,45	-21,04	98,8	85,1
Celkové výdaje	1 166,18	1 167,01	1 184,92	18,74	17,91	101,6	101,5
<i>Běžné výdaje</i>	1 052,09	1 033,84	1 069,47	17,38	35,63	101,7	103,4
<i>Kapitálové výdaje</i>	114,09	133,16	115,45	1,35	-17,72	101,2	86,7
Saldo SR	-52,18	-192,39	-162,70	-110,52	29,69	311,8	84,6

*) vč. zákona č. 423/2009 Sb., kterým se změnil zákon č. 475/2008 Sb., o státním rozpočtu

Z růstu celkových příjmů o 47,6 mld. Kč připadá na příjmy z daní a poplatků růst o 49,4 mld. Kč, tj. o 10,2 %, když největší nárůst proti skutečnosti 2009 představují předpokládaná inkasa spotřebních daní (o 17,3 mld. Kč, tj. o 13,9 %), daní z příjmů právnických osob (o 17,0 mld. Kč, tj. o 20,4 %) a DPH (o 11,9 mld. Kč, tj. o 6,7 %). Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je proti skutečnosti 2009 vyšší o 19,3 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Rozpočet počítá se zachováním sazeb jednotlivých složek pojistného jako v roce 2009. Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů by měl klesnout o 21,0 mld. Kč, tj. o 14,9 %. Toto srovnání zkrsluje vysoká skutečnost roku 2009 ovlivněná především usnesením vlády č. 122/2009 z února 2009, kterým vláda schválila převedení 31,7 mld. Kč z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitoly VPS (tyto prostředky byly v roce 2009 určeny na snížení schodku státního rozpočtu). Proti rozpočtu 2009 počítá rozpočet 2010 s poklesem o 1,4 mld. Kč, tj. o 1,2 %. **Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu by měly dosáhnout 95,1 mld. Kč** (rozpočet 2009 činil 96,3 mld. Kč a skutečnost 2009 dosáhla 59,6 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá s vyšším čerpáním prostředků proti skutečnosti 2009 o 17,9 mld. Kč, z toho růst o 35,6 mld. Kč (tj. o 3,4 %) připadá na běžné výdaje a pokles o 17,7 mld. Kč (tj. o 13,3 %) na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů proti skutečnosti 2009 se podílejí především úroky a ostatní finanční výdaje (růst o 10,6 mld. Kč). Sociální dávky počítají v rozpočtu na rok 2010 s růstem proti skutečnosti 2009 o 4,5 mld. Kč (tj. o 1,0 %). Z toho výdaje na důchody by měly růst o 6,4 mld. Kč. Mandatorní výdaje by měly dosáhnout

652,8 mld. Kč a **převýšit** tak skutečnost 2009 o **35,5 mld. Kč**, tj. o 5,0 %. Jejich **podíl na celkových výdajích** má vzrůst na **55,1 %** (rozpočet 2009 předpokládal podíl ve výši 53,5 %, skutečnost 2009 dosáhla podílu 53,3 %).

Na poklesu rozpočtu kapitálových výdajů se podílejí především investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně, které proti skutečnosti 2009 klesly z 27,4 mld. Kč na plánované 6,2 mld. Kč (proti rozpočtu 2009 se však jedná o pokles jen o 2,9 mld. Kč). Dále to jsou například nižší investice do pořízení dlouhodobého hmotného majetku (o 9,7 mld. Kč).

1.2. Rozpočet po změnách

V následujících analýzách hospodaření státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí 2010 se pracuje s rozpočtem po pololetních změnách, neboť rozpočet po změnách (v položkové struktuře) za tři čtvrtletí bude znám až z finančních výkazů cca 1 měsíc po skončení čtvrtletí.

V průběhu 1. pololetí roku 2010 došlo k několika změnám, které měly vliv na změnu výše celkových příjmů, výdajů či salda schváleného rozpočtu. **Rozpočet celkových příjmů i výdajů byl navýšen o 21,0 mld. Kč** na základě zmocnění ministra financí **podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). Toto navýšení se týkalo nejvíce kapitol Ministerstvo pro místní rozvoj (13,4 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (3,7 mld. Kč) a Ministerstvo životního prostředí (3,0 mld. Kč). **Dále došlo k navýšení rozpočtu celkových výdajů (s vlivem na schodek) o 208,5 mil. Kč**, určených na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (pro Ministerstvo zemědělství z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle § 2, odst. 2 zákona č. 487/2009 Sb.).

Rozpočet celkových příjmů po změnách k 30.6.2010 tak dosáhl 1 043 192 mil. Kč (zvýšení o 20 973 mil. Kč), celkových výdajů 1 206 101 mil. Kč (zvýšení o 21 181 mil. Kč) a schodku 162 908,5 mil. Kč. Zvýšení schodku o 208,5 mil. Kč bude vypořádáno snížením stavu na účtech státních finančních aktiv o stejnou částku.

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných ČNB za **leden až září 2010** vyplývá **převaha výdajů** státního rozpočtu nad jeho příjmy o **99,6 mld. Kč**. **Celkové příjmy** dosáhly výše **745,9 mld. Kč** a celkové výdaje **845,5 mld. Kč**.

v mld. Kč

Ukazatel	Skutečnost leden-září 2009	2010				% plnění v roce 2009	Index 2010/2009
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září	% plnění		
		1	2	3	4		
PŘÍJMY CELKEM	726,78	1022,22	1043,19	745,95	71,5	64,4	102,6
VÝDAJE CELKEM	814,07	1184,92	1206,10	845,51	70,1	68,9	103,9
SALDO	-87,30	-162,70	-162,91	-99,56	61,1	166,6	114,0

*) rozpočet upravený k 30.6.2010

Celkové příjmy státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2010 ve výši **745,9 mld. Kč** představují **71,5 % rozpočtu po změnách** (v roce 2009 to bylo 64,4 %) a **meziroční růst o 19,2 mld. Kč**, tj. o 2,6 %. Dosavadní inkaso příjmů je pod $\frac{3}{4}$ rozpočtu po změnách o 59,1 mld. Kč.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 376,3 mld. Kč, což při **plnění rozpočtu na 70,4 %** (loni to bylo 59,7 %) představuje **meziroční růst o 21,1 mld. Kč**, tj. o 5,9 %. Rozpočet uvažuje s růstem o 10,2 % proti vykázané skutečnosti roku 2009. **Na meziročním růstu inkasa daňových příjmů se nejvíce podílely inkaso DPH** (meziroční růst o 10,2 mld. Kč), **spotřebních daní** (o 6,4 mld. Kč), **daní z příjmů právnických osob** (o 3,6 mld. Kč) a **daní z příjmů fyzických osob** (o 1,2 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši **263,1 mld. Kč** naplnily rozpočet na **71,7 %** (loni to bylo 65,8 %) a **meziročně vzrostly o 2,2 mld. Kč**, tj. o 0,8 %. Rozpočet počítá s růstem o 5,5 % proti skutečnosti roku 2009.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery dosáhly **106,5 mld. Kč**, což je **75,4 % rozpočtu po změnách** (loni to bylo 81,1 %) a **o 4,1 mld. Kč**, tj. **o 3,7 %**, méně než v září 2009 (schválený rozpočet uvažuje s meziročním poklesem o 1,2 % proti rozpočtu 2009). **Na meziročním poklesu se podílelo především výše zmíněné usnesení vlády č. 122/2009 z února 2009**, kterým vláda schválila **převedení 31,7 mld. Kč z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitoly VPS** (tyto prostředky byly v roce 2009 určeny na snížení schodku státního rozpočtu). Další 3,6 mld. Kč v rámci tohoto usnesení a usnesení vlády č. 1626/2008 a č. 457/2009 představovalo souvztažné zvýšení příjmů i výdajů bez vlivu na schodek. **Bez těchto částek by nedaňové a ostatní příjmy byly meziročně o cca 31 mld. Kč vyšší**, především díky **příjmům z rozpočtu EU** (transfery přijaté od EU a Národního fondu). Ty činily **72,7 mld. Kč** (plnění na 62,6 % rozpočtu po změnách), což je **o 31,7 mld. Kč více než v září 2009**.

Celkové výdaje dosáhly v 1.-3. čtvrtletí roku 2010 výše **845,5 mld. Kč** při čerpání rozpočtu po změnách na **70,1 %** (loni to bylo 68,9 %) a **meziročním růstu o 31,4 mld. Kč**, tj. o 3,9 %. Čerpání výdajů je tak o 59,1 mld. Kč pod ¾ rozpočtu po změnách.

Běžné výdaje ve výši **754,2 mld. Kč** představují čerpání rozpočtu po změnách na **70,6 %** (loni to bylo na 70,1 %) při **meziročním růstu o 20,6 mld. Kč**, tj. o 2,8 %. Tento růst ovlivnily především **převody prostředků na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji** (záloha na 4. čtvrtletí ve výši 18,2 mld. Kč byla zaplácena již v září, zatímco v roce 2009 to bylo až v říjnu). Meziročně rostly také např. kapitálové výdaje (o 10,8 mld. Kč), výdaje na důchody (o 6,5 mld. Kč) či transfery státu do systému veřejného zdravotního pojištění (o 3,1 mld. Kč).

Kapitálové výdaje činily **91,4 mld. Kč** při čerpání rozpočtu po změnách na **66,0 %** (loni to bylo 60,2 %) a **meziročním růstu o 10,8 mld. Kč**, tj. o 13,5 %. Z celkové částky tvoří 35,8 mld. Kč transfery do Státního fondu dopravní infrastruktury a Státního zemědělského intervenčního fondu.

Vykázaný schodek hospodaření státního rozpočtu ve výši **99,6 mld. Kč** představuje 61,1 % rozpočtované výše (162,9 mld. Kč). Proti 3. čtvrtletí roku 2009 je to výsledek **horší o 12,3 mld. Kč**. Dosavadní schodek je výsledkem předstihu plnění příjmů před čerpáním výdajů o 1,4 procentního bodu (loni to byl předstih čerpání výdajů před plněním příjmů o 5,4 procentního bodu). **Meziroční srovnání** hospodaření státního rozpočtu je **negativně ovlivněno** již zmíněnou **zálohou na 4. čtvrtletí na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji** (v roce 2009 byla zaplácena až v říjnu). Negativně se v tomto srovnání projevuje také výše zmíněné **usnesení vlády č. 122/2009**, kterým vláda schválila převedení **31,7 mld. Kč** z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitoly VPS (**tyto prostředky byly v roce 2009 určeny na snížení schodku státního rozpočtu**, zatímco v roce 2010 se v příjmech státního rozpočtu nevyskytují).

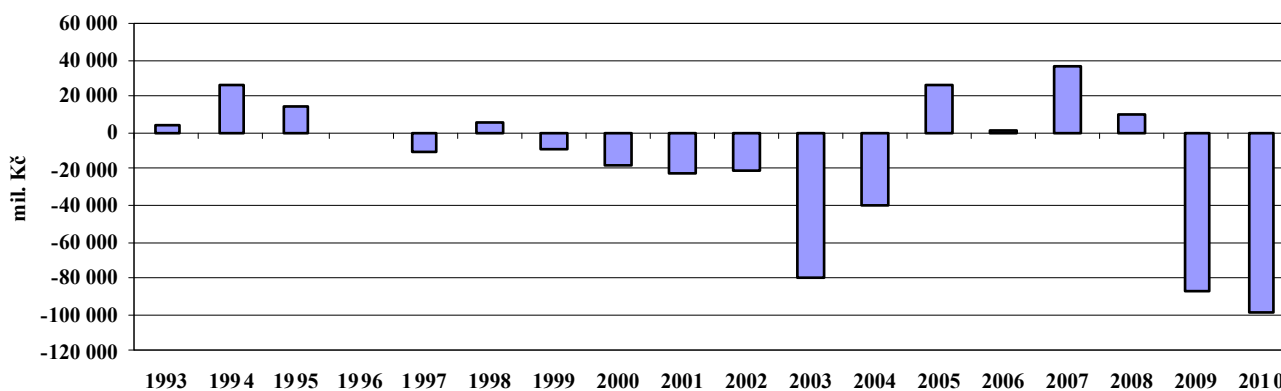
I přes pravděpodobné nenaplnění rozpočtu daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení lze při úsporném čerpání výdajů do konce roku očekávat výsledek, který bude odpovídat rozpočtované výši schodku státního rozpočtu.

Vývoj salda hospodaření státních rozpočtů za 1.- 3. čtvrtletí v letech 1993-2010 ukazuje následující graf.

v mil. Kč

1.-3.Q.	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Saldo SR	4 340	25 612	14 388	47	-10 235	6 203	-8 608	-17 306	-22 551	-21 434	-80 267	-40 516	25 748	1 489	36 316	10 473	-87 296	-99 555

Vývoj salda SR za 1.-3. čtvrtletí let 1993-2010

2. Příjmy státního rozpočtu

Ke konci září 2010 inkasoval státní rozpočet celkové příjmy ve výši 745,9 mld. Kč. V porovnání se stejným obdobím roku 2009 je plnění celkových příjmů vyšší o 7,1 procentního bodu (71,5 % proti 64,4 %), při vyšší meziroční dynamice o 11,1 procentního bodu (102,6 % proti 91,5 %).

Plnění rozpočtu a meziroční dynamika za hodnocené období roku 2010, jsou patrné z následující tabulky:

Příjmy státního rozpočtu	v mld. Kč						
	2009	2010				% plnění SR	Index
	Skutečnost leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách *)	Skutečnost leden-září	% plnění	leden-září 2009	skutečnost 2010/2009
1	2	3	4	5=4:3	6	7=4:1	
Příjmy celkem	726,78	1022,22	1043,19	745,95	71,5	64,4	102,6
v tom:							
Daňové příjmy celkem	616,19	901,86	901,86	639,45	70,9	62,1	103,8
<i>Daňové příjmy (bez pojistného SZ)</i>	<i>355,28</i>	<i>534,74</i>	<i>534,74</i>	<i>376,34</i>	<i>70,4</i>	<i>59,7</i>	<i>105,9</i>
v tom:							
- DPH	127,28	188,60	188,60	137,50	72,9	65,6	108,0
- spotřební daně (vč. tzv. energetických daní)	89,37	141,10	141,10	95,75	67,9	62,1	107,1
- daně z příjmů PO	65,61	100,30	100,30	69,23	69,0	50,4	105,5
- daně z příjmů FO	61,42	88,30	88,30	62,67	71,0	57,3	102,0
- vybírána srážkou	5,26	6,60	6,60	5,39	81,6	77,4	102,3
- ze závislé činnosti	54,40	71,80	71,80	54,66	76,1	62,2	100,5
- z příznání	1,76	9,90	9,90	2,63	26,5	13,6	148,9
- správní poplatky	1,75	2,42	2,42	1,83	75,6	72,7	104,5
- majetkové daně	5,95	9,10	9,10	5,57	61,2	50,4	93,6
- clo	1,05	1,30	1,30	1,20	92,0	65,7	113,8
- poplatky za uložení odpadů (kapitola OSFA)**)	1,04	1,35	1,35	1,09	80,9	77,0	105,0
- ostatní daňové příjmy***)	1,80	2,27	2,27	1,51	66,5	62,8	84,0
Pojistné SZ	260,92	367,13	367,13	263,11	71,7	65,8	100,8
z toho: na důchody****)	231,93	329,49	329,49	233,88	71,0	65,8	100,8
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	110,58	120,35	141,33	106,51	75,4	81,1	96,3
v tom:							
- kapitoly	58,24	104,95	125,92	86,26	68,5	49,3	148,1
z toho: transfery přijaté od EU a Národního fondu	40,95	95,10	116,07	72,68	62,6	38,2	177,5
- převody z fondů OSS	9,22	0,00	0,00	4,41	x	x	47,9
- přijaté sankční platby *****)	1,80	0,97	0,96	1,13	117,5	145,3	63,0
- soudní poplatky	0,86	0,86	0,86	0,71	82,5	147,7	82,0
- dobrovolné pojistné	0,40	0,40	0,40	0,47	117,8	49,4	115,3
- kapitola Operace SFA	4,40	4,26	4,26	3,07	72,2	125,8	69,8
- kapitola Státní dluh	5,22	6,87	6,87	10,87	158,2	78,2	208,0
- VPS	42,72	4,28	4,28	6,31	147,3	539,4	14,8
v tom :							
- příjmy z úroků a real.fin.majet.	0,04	0,07	0,07	0,02	28,3	60,3	46,9
- splátky půjček ze zahraničí	0,44	0,05	0,05	0,14	262,3	276,4	30,9
- ostatní příjmy VPS***)	42,24	4,17	4,17	6,16	147,8	548,9	14,6

*) rozpočet upravený k 30.6.2010

**) rozpočet i skutečnost za kapitolu OSFA

***) dopčet do celku

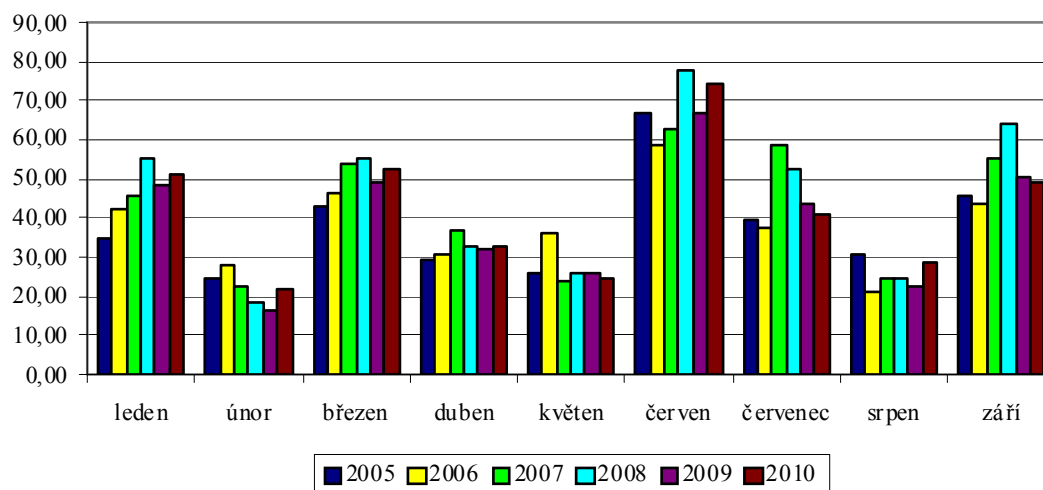
****) včetně položky 1628 (Příslušenství pojistného)

*****) včetně zapojení ostatních mimorozpočtových zdrojů

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 376,3 mld. Kč, tj. 70,4 % rozpočtu, a byly plněny o 10,7 procentních bodů lépe než ve stejném období roku 2009. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 263,1 mld. Kč, tj. 71,7 % rozpočtu, což je o 5,9 procentního bodu vyšší plnění než bylo vykázáno k tomuto datu v roce 2009. Nedaňové a ostatní příjmy ve výši 106,5 mld. Kč představovaly plnění rozpočtu na 75,4 %, tj. o 5,7 procentního bodu méně než v roce 2009.

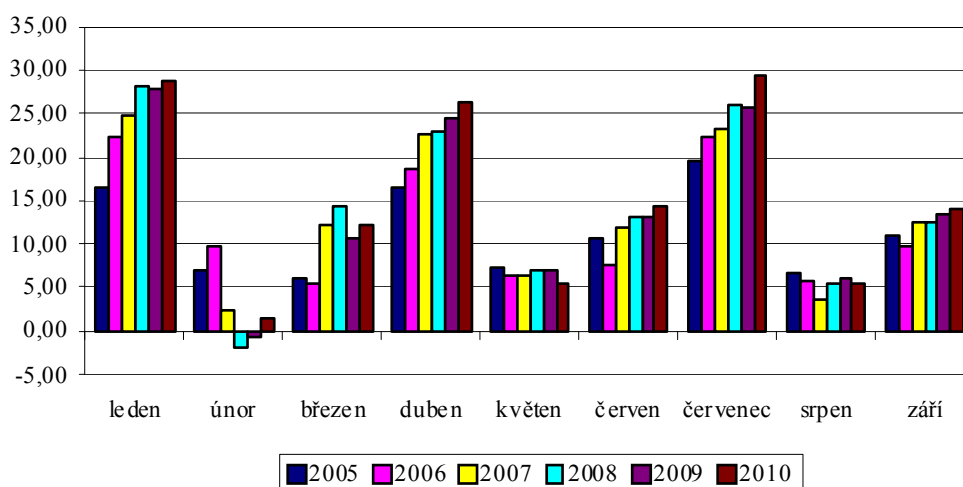
2.1. Příjmy z daní a poplatků

Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociální zabezpečení za posledních šest let je patrný z grafu (v mld. Kč):

Inkaso DPH ke konci září letošního roku dosáhlo **137,5 mld. Kč, tj. 72,9 % rozpočtu** a **meziročně vzrostlo o 10,2 mld. Kč, tj. o 8,0 %** (v loňském roce činilo plnění 65,6 % při meziročním poklesu o 0,4 mld. Kč, tj. o 0,3 %) a je proti rozpočtované dynamice (růst o 6,7 % - měřeno ke skutečnosti roku 2009) vyšší o 1,3 procentního bodu.

Meziroční srovnání inkasa DPH za jednotlivé měsíce 3. čtvrtletí (v mld. Kč):

Meziroční vývoj inkasa DPH je ovlivněn zejména zvýšením obou sazeb daně z přidané hodnoty o jeden procentní bod, s účinností od 1. ledna 2010, kdy byla snížená sazba daně z přidané hodnoty zvýšena na 10 procent a základní sazba daně z přidané hodnoty byla zvýšena na 20 procent. Další faktory ovlivňující inkaso DPH jako konečná spotřeba domácností, vlády a inflace jsou stále na velice nízké úrovni a jejich vliv na meziroční zvýšení inkasa se ukazuje jako slabý. Vzhledem k výši dosavadního inkasa daně z přidané hodnoty za první tři čtvrtletí roku 2010 se očekává, že rozpočtovaný výnos daně z přidané hodnoty bude dosažen.

Inkaso spotřebních a energetických daní dosáhlo 95,7 mld. Kč, tj. 67,9 % rozpočtu při meziročním růstu o 6,4 mld. Kč, tj. o 7,1 % (v lednu až září roku 2009 činilo plnění 62,1 % při meziročním poklesu o 3,1 mld. Kč, tj. o 3,4 %). Rozpočet 2010 počítá s růstem o 13,9 % proti skutečnosti roku 2009.

Meziroční růst je způsoben zejména zvýšením sazeb spotřební daně v případě většiny komodit (s výjimkou energií a vína). K meziročnímu růstu inkasa došlo v případě všech komodit s výjimkou spotřební daně z vína, jejíž výnos stagnuje. Přes tento pozitivní vývoj však očekáváme, že rozpočtovaných částek nebude dosaženo, a to především v případě spotřební daně z minerálních olejů.

Inkaso váhově nejsilnější položky, **daně z minerálních olejů, ve výši 54,1 mld. Kč se proti třem čtvrtinám roku 2009 zvýšilo o 1,3 mld. Kč, tj. o 2,5 %, při plnění rozpočtu 67,2 %.** Tato částka představuje 90,9 % celostátního výnosu daně z minerálních olejů, zbývajících 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Jeho příjem z této daně za hodnocené období činil téměř 5,4 mld. Kč.

Je zřejmé, že nárůst inkasa této daně plně nepokrývá zvýšení sazby spotřební daně (o 1 Kč/l). Jedním z důvodů je přesun nákupů pohonných hmot do zahraničí, zejména na Slovensko. Pokud by v České republice nebyly sazby spotřební daně z minerálních olejů k 1.1. 2010 zvýšeny, pravděpodobně by i přesto došlo ke snížení nákupů pohonných hmot v ČR a jejich přesunu na Slovensko a meziročně by příjmy z této daně mohly dokonce poklesnout.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků.** Její inkaso ve výši **30,8 mld. Kč** bylo ve srovnání s odpovídajícím obdobím roku 2009 o **4,3 mld. Kč, tj. o 16,4 %, vyšší.** Rozpočet byl **plněn na 68,5 %.** Důvodem zvýšení inkasa spotřební daně je růst sazeb od 1.1.2010. Rovněž odezněly efekty předzásobením z minulých let a trh s tabákovými výrobky se postupně stabilizuje. Za rok 2010 lze očekávat velmi mírné nenaplnění rozpočtované částky.

Za tři čtvrtletí roku 2010 bylo na **daní z lihu** vybráno 5,0 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více než ve srovnatelném období minulého roku. Rovněž v případě spotřební **daně z piva** došlo k meziročnímu růstu výnosu daně, a to o 0,6 mld. Kč, celkem bylo za sledované období vybráno 3,2 mld. Kč. Růst v případě obou komodit je způsoben zvýšením sazby spotřební daně k 1.1.2010.

Příjem státního rozpočtu z tzv. **energetických daní** za tři čtvrtletí roku 2010 **představoval 2,5 mld. Kč a plnění rozpočtu** tak dosáhlo **76,8 %**. Meziroční nárůst činí 24,8 mil. Kč. Je předpoklad, že rozpočtovaná částka bude naplněna.

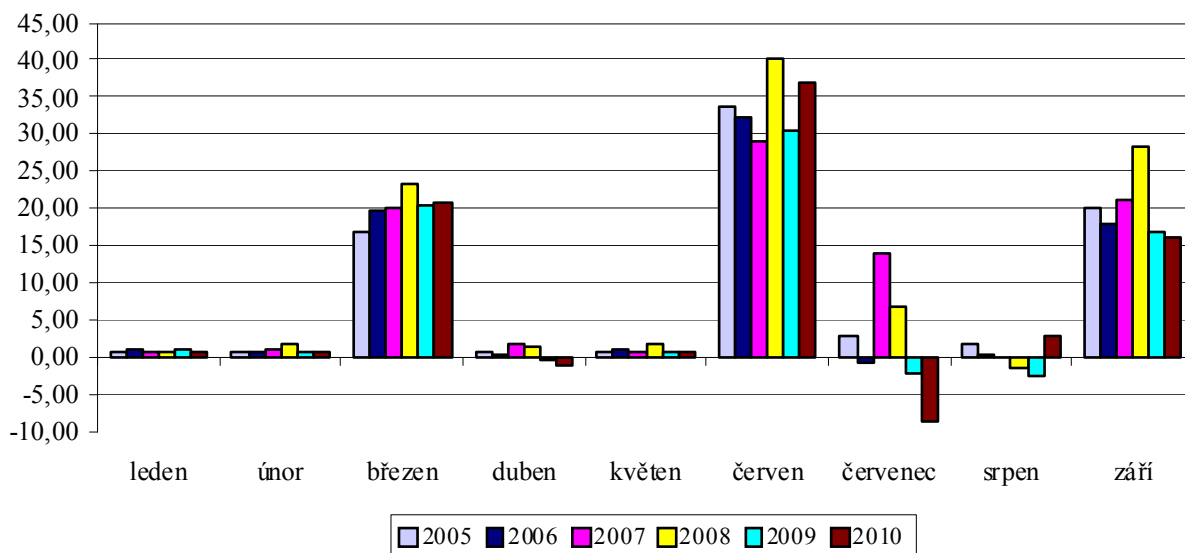
Výběr daně z příjmů právnických osob svým objemem 69,2 mld. Kč představoval 69,0 % rozpočtu, což je o 18,6 procentního bodu více než ve stejném období loňského roku. **Meziročně inkaso této daně vzrostlo o 3,6 mld. Kč**, tj. o 5,5 % (rozpočet daně počítá s růstem o 20,4 % proti skutečnosti roku 2009).

Dosažené inkaso svědčí o zastavení nepříznivého vývoje předchozího roku a o změně trendu spojené s mírným oživením ekonomiky v ČR, v Německu a dalších zemích EU v závěru roku 2009.

Daňový výnos je ovlivněn souběhem několika faktorů. Kromě vlivu vývoje HDP a základů daně z příjmů právnických osob v důsledku recese a následného mírného oživení ekonomiky je růst inkasa daně zmírněn dopadem dalšího snižování sazby daně. S ohledem na způsob výběru DPPPO se dopady dalšího poklesu sazby daně z 21 % na 20 % za zdaňovací období 2009 odráží v roce 2010. Dopad vyrovnání záloh u subjektů s maximálně 5 zaměstnanci byl méně pozitivní než se očekávalo a naopak výrazněji se projevil vliv snižování záloh na základě žádostí daňových subjektů v důsledku předpokládaného snížení daňové povinnosti v souvislosti s poklesem sazeb daně nebo útlumem činnosti.

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že přes pozitivní vývoj prvního pololetí vývoj v podzimních měsících nasvědčuje, že pravděpodobně nedojde k naplnění rozpočtového očekávání.

Vliv platebního kalendáře na výběr DPPO v jednotlivých měsících 1.-3. čtvrtletí od roku 2005 ilustruje následující graf (v mld. Kč):

Inkaso daně z příjmů fyzických osob dosáhlo celkem za tři čtvrtletí 62,7 mld. Kč, tj. 71,0 % rozpočtu a bylo tak o 1,2 mld. Kč, tj. o 2,0 % nad úroveň skutečnosti stejného období roku 2009 (ke konci loňského září bylo plněno na 57,3 % při meziročním poklesu o 7,5 mld. Kč, tj. o 10,9 %, přičemž celoročně zůstalo pod úroveň rozpočtu o 21,5 mld. Kč). Rozpočet 2010 uvažuje s nárůstem o 3,1 % proti skutečnosti roku 2009. Lze očekávat, že schválený rozpočet bude naplněn.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 54,7 mld. Kč při plnění rozpočtu na **76,1 %** a meziročním **nárůstu o 0,3 mld. Kč**, tj. o 0,5 %. Letošní plnění rozpočtu je vyšší než bylo ve stejném období loňského roku (62,2 %) o 13,9 procentního bodu. Rozpočet 2010 je pod úroveň skutečnosti roku 2009 o 5,2 %. Na základě vývoje pokladního plnění této položky státního rozpočtu lze předpokládat, že rozpočtované očekávání bude naplněno.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti ve výši 2,6 mld. Kč znamená plnění rozpočtu na **26,5 %** (loni to bylo 13,6 %) a proti stejnému období roku 2009 je vyšší o 0,9 mld. Kč. Rozpočet 2010 (9,9 mld. Kč) je nad úroveň skutečnosti roku 2009 o 7,0 mld. Kč I přes mírné oživení ekonomiky a s tím souvisejícím dílčím nastartováním ekonomického růstu v tomto roce pro tuto skupinu plátců, nelze předpokládat, že bude naplněno rozpočtované očekávání.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 5,4 mld. Kč, což představuje **81,6 %** rozpočtu (loni plnění na 77,4 %) a proti stejnému období roku 2009 je tak vyšší o 0,1 mld. Kč. Rozpočet 2010 počítá s poklesem o 6,5 % proti skutečnosti roku 2009. Rozpočtované očekávání bude pravděpodobně naplněno.

Správní poplatky zahrnuté v příjmech státního rozpočtu, představovaly za 9 měsíců částku **1,8 mld. Kč**, což je o 0,1 mld. Kč více oproti stejnému období roku 2009. Celoroční předpoklad se tak naplnil na 75,6 %. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky; jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

Příjmy z **cla** ve výši **1,2 mld. Kč** vykázaly oproti stejnému období roku 2009 nárůst o 0,15 mld. Kč, tj. o 13,8 %, což představuje 92,0 % plnění rozpočtovaného předpokladu pro rok 2010.

Na **daních z majetkových a kapitálových převodů**, které zahrnují daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí, inkasoval státní rozpočet za tři čtvrtletí roku 2010 **celkem 5,6 mld. Kč**, což představuje **plnění rozpočtu na 61,2 %**, při meziročním poklesu o 0,4 mld. Kč, tj. o 6,4 % (ve srovnatelném období loňského roku bylo inkaso plněno na 50,4 %). Inkaso této skupiny daní, ovlivněné zejména dominantním výnosem daně z převodu nemovitostí, setrvává mírně pod úrovní roku 2009 (93,6 %) ve stejném období, kdy došlo k výraznému poklesu výnosu oproti předchozím rokům. Projevuje se tak i nadále dopad poklesu trhu s nemovitostmi a cen nemovitostí v důsledku recese. Lze předpokládat, že plánovaných příjmů státního rozpočtu nebude dosaženo.

Celostátní daně

Od roku 2008 platí novela zákona o rozpočtovém určení daní, kterou se posílily podíly obcí z celostátního hrubého výnosu daní (z 20,59 % na 21,4 %) na úkor podílu státního rozpočtu. **Rozpočet celostátního inkasa daní na rok 2010** (bez DPPO placené obcemi a kraji a bez správních a ostatních poplatků placených obcím) **činí 732,2 mld. Kč**. Skutečně bylo **na konci září 2010 inkasováno 514,1 mld. Kč**, což představuje **70,2 % rozpočtu a meziroční přírůstek 30,9 mld. Kč**, tj. o 6,4 % (ve stejném období roku 2009 dosáhlo celostátní inkaso daní 483,2 mld. Kč, tj. 59,2 % rozpočtu, a meziročně kleslo o 73,0 mld. Kč, tj. o 13,1 %). **Z této částky obdržel státní rozpočet 376,3 mld. Kč (73,20 %), obce 91,9 mld. Kč (17,87 %), kraje 34,5 mld. Kč (6,71 %) a SFDI 11,4 mld. Kč (2,22 %).**

Celostátní inkaso DPH dosáhlo **197,7 mld. Kč**, tj. 73,0 % rozpočtu, při meziročním nárůstu o 15,2 mld. Kč, tj. o 8,3 %. Z této částky náleží **státnímu rozpočtu 137,5 mld. Kč**, **do rozpočtů obcí** bylo převedeno **42,5 mld. Kč** a **do rozpočtů krajů 17,7 mld. Kč**.

Celostátní příjmy ze spotřebních daní dosáhly výše **101,2 mld. Kč**, tj. 67,8 % rozpočtu, a meziročně vzrostly o 6,5 mld. Kč, tj. o 6,9 %. Z toho na **státní rozpočet** připadlo **95,8 mld. Kč** a na **Státní fond dopravní infrastruktury 5,4 mld. Kč**.

Na **daních z příjmů právnických osob** bylo celkem vybráno **98,9 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 68,7 %, při meziročním nárůstu o 5,2 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Z toho **státní rozpočet** obdržel **69,2 mld. Kč**, **obcím** bylo převedeno **21,0 mld. Kč** a **krajům 8,7 mld. Kč**.

Celostátní daně z příjmů fyzických osob ve výši **92,8 mld. Kč** byly plněny na 69,2 %, při meziročním nárůstu o 2,2 mld. Kč, tj. o 2,4 %. Z toho na **státní rozpočet** připadlo **62,6 mld. Kč**, **do rozpočtů obcí** bylo převedeno **22,1 mld. Kč** a **kraje** do svých rozpočtů získaly příjmy ve výši **8,1 mld. Kč**.

Přehled celostátních daní je uveden v tabulce č. 5 v tabulkové části informace.

2.2. Pojistné na sociální zabezpečení

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly výše **263,1 mld. Kč**, což představuje **71,7 % rozpočtu** (loni to bylo 65,8 %) a **meziroční nárůst o 2,2 mld. Kč**, tj. o 0,8 %. Rozpočet 2010 počítá s růstem o 5,5 % proti skutečnosti roku 2009. Na **důchodové pojištění** připadlo **233,9 mld. Kč**, tj. **71,0 % rozpočtu** (loni to bylo 65,8 %), při meziročním nárůstu o 1,9 mld. Kč, tj. o 0,8 %. Rozpočet počítá s růstem o 6,2 %.

Výdaje na důchody za 9 měsíců roku 2010 byly o **25,2 mld. Kč vyšší než příjmy z pojistného na důchodové pojištění** (ve stejném období roku 2009 byly výdaje o 20,6 mld. Kč vyšší než příjmy). Meziroční růst výdajů na dávky důchodového pojištění je zapříčiněn růstem počtu důchodců a zvyšováním vypláceného důchodu z důvodu mezigenerační obměny.

2.3. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly v roce 2010 rozpočtovány ve výši **120,4 mld. Kč**, tj. o 1,4 mld. Kč (o 1,2 %) méně než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2009 (a o 21,0 mld. Kč méně než činila skutečnost roku 2009). Schválený rozpočet nedaňových příjmů meziročně klesl o 1,9 mld. Kč, u kapitálových příjmů vzrostl o 1,9 mld. Kč a u přijatých transferů klesl o 1,5 mld. Kč. Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů byla v průběhu 1. pololetí 2010 (rozpočet po změnách k 30.9.2010 není v položkové struktuře zatím k dispozici) **navýšena o 20 973 mil. Kč na 141,3 mld. Kč** (vysvětleno v části A. bodu 1.2. této informace). Mimo to

došlo k přesunům prostředků mezi jednotlivými položkami či mezi kapitolami. **Při následujícím hodnocení plnění jednotlivých ukazatelů nedaňových a ostatních příjmů je tak použito srovnání s rozpočtem po změnách k 30.6.2010.**

Nedaňové příjmy - rozpočet po změnách 18,8 mld. Kč - tvoří především výnosy z finančního majetku (7,9 mld. Kč), příjmy ze splátek půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (2,4 mld. Kč), příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti za služby, které poskytují veřejnosti (1,9 mld. Kč), odvody přebytků organizací s přímým vztahem (1,6 mld. Kč), přijaté sankční platby (1,0 mld. Kč), soudní poplatky (0,9 mld. Kč), přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (0,5 mld. Kč), dobrovolné pojistné (0,4 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku (0,4 mld. Kč) a další.

Do kapitálových příjmů – rozpočet po změnách 3,6 mld. Kč - patří v tomto roce jednak příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů (necelých 2,0 mld. Kč) a také příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (necelých 1,7 mld. Kč).

V rámci přijatých transferů – rozpočet po změnách 118,9 mld. Kč - jsou rozpočtovány z velké části prostředky plynoucí z rozpočtu Evropské unie. Patří sem neinvestiční a investiční převody z Národního fondu (19,3 mld. Kč, resp. 76,1 mld. Kč) a transfery přijaté od EU (20,7 mld. Kč).

V 1.-3. čtvrtletí roku 2010 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše **106,5 mld. Kč, tj. 75,4 % rozpočtu po změnách.** Meziročně klesly o 4,1 mld. Kč, tj. o 3,7 %. **Na meziročním poklesu se podílelo především usnesení vlády č. 122/2009 z února 2009, kterým vláda schválila převedení 31,7 mld. Kč z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitoly VPS** (tyto prostředky byly v roce 2009 určeny na snížení schodku státního rozpočtu). Dalšíh 3,6 mld. Kč v rámci tohoto usnesení a usnesení vlády č. 1626/2008 a č. 457/2009 představovalo souvztažné zvýšení příjmů i výdajů bez vlivu na schodek. Bez těchto částek by nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly meziročně o cca 31 mld. Kč vyšší, především díky vyšším příjmům z rozpočtu EU.

Největší část tvořily **přijaté transfery.** Ty dosáhly podle údajů pokladního plnění výše **77,9 mld. Kč (65,5 % rozpočtu po změnách).** Meziročně došlo k jejich poklesu o 9,0 mld. Kč (důvody uvedeny v předchozím odstavci). **Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu** dosáhly zatím **72,7 mld. Kč (62,6 % rozpočtu po změnách)** a jsou tak o 31,7 mld. Kč vyšší než za tři čtvrtletí roku 2009. **Převody z fondů OSS a zapojené ostatní mimorozpočtové zdroje** dosáhly **4,4 mld. Kč** (loni o 4,8 mld. Kč více). Tato částka zahrnuje především prostředky převedené podle zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení FNM, dále z rezervních fondů a nečerpané mzdové prostředky za prosinec 2009. Dalšíh **0,8 mld. Kč** se

stalo příjmem kapitoly OSFA jako transfer prostředků z výnosů privatizovaného majetku určených na vodohospodářské akce (také dle zákona č. 178/2005 Sb.).

Nedaňové příjmy dosáhly za 1.-3. čtvrtletí roku 2010 podle údajů pokladního plnění státního rozpočtu **26,1 mld. Kč**, tj. 139,2 % rozpočtu po změnách. Výrazně se zde projeví například **výnosy z finančního majetku** (údaje pouze za kapitoly Státní dluh, VPS a OSFA) ve výši **11,9 mld. Kč**. Tato částka obsahuje **10,9 mld. Kč** v rámci kapitoly Státní dluh, které představují **výnosy finančního investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny** (rozpočet ve výši 6,9 mld. Kč). Patří sem i příjmy z dividend (0,4 mld. Kč), z finančního investování na jaderném účtu (0,5 mld. Kč) a z finančního investování na účtu rezervy pro důchodovou reformu (0,2 mld. Kč) v rámci kapitoly OSFA. Další nedaňové příjmy tvořily např. **přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let** (údaje pouze za kapitoly VPS a OSFA) ve výši **1,3 mld. Kč** (zejména vratky od neveřejných subjektů), dále **příjmy z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za minulý rok** (2,0 mld. Kč), **přijaté sankční platby** (1,1 mld. Kč), **soudní poplatky** (0,7 mld. Kč), **dobrovolné pojistné** (0,5 mld. Kč), **splátky půjček ze zahraničí** (0,1 mld. Kč) atd.

Kapitálové příjmy dosáhly 2,5 mld. Kč, tj. 69,5 % rozpočtu po změnách. Jednalo se především o příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a také o 966 mil. Kč, které představují příjem kapitoly OSFA. Jednalo se o druhou část úhrady za prodej majetkové účasti státu ve společnosti Arcelor Mittal Ostrava na základě usnesení vlády č. 968/2009, o převodu výnosů z prodeje majetkových účastí, převzatých MF po ukončení činnosti ČKA, do státních finančních aktiv.

Podrobnější plnění nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů za 1.-3. čtvrtletí bude známo až po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

3. Výdaje státního rozpočtu

Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, stanoví celkové výdaje ve výši **1 184,9 mld. Kč**, z toho 99,1 mld. Kč představují výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů¹. Proti schválenému rozpočtu roku 2009 podle zákona č. 475/2008, ve znění zákona č. 423/2009 Sb. (dále jen „schválený rozpočet 2009“), jsou celkové výdaje vyšší o 1,6 % (tj. o 18,7 mld. Kč). **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu 2010 zahrnuty v objemu **1 069,5 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 1,7 % (o 17,4 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu téměř **115,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 1,2 %, tj. téměř o 1,4 mld. Kč. Ve srovnání s výdaji čerpanými v roce 2009 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2010 vyšší o 1,5 % (o 17,9 mld. Kč). Běžné výdaje se mají zvýšit o 3,4 % (o 35,6 mld. Kč) a kapitálové výdaje snížit o 13,3 % (o 17,7 mld. Kč). V celkových uvedeném zákonem schválených výdajích na rok 2010 jsou **mandatorní výdaje**, které stát hradí na základě zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, zahrnuty ve výši **652,8 mld. Kč**, tj. 55,1 % z celku, při předpokládaném meziročním růstu o 3,5 % (o 21,9 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2009 a o 5,0 % (o 30,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. Plánované mandatorní sociální výdaje v částce 521,8 mld. Kč se podílejí na celkových výdajích 44,0 % a odčerpají tak 51,0 % rozpočtem stanovených příjmů.

K 30. červnu 2010 byl schválený **státní rozpočet výdajů** na rok 2010 **navýšen o 21,2 mld. Kč na celkem 1 206,1 mld. Kč**. Z toho **208,5 mil. Kč**, které **zvyšují schodek státního rozpočtu na rok 2010 na 162,9 mld. Kč**, jsou určeny na základě zmocnění ministra financí v § 2, odst. 2 zákona č. 487/2009 Sb. na odstranění povodňových škod. Výdaje v objemu **21,0 mld. Kč nezvyšují schodek státního rozpočtu**, neboť se jedná současně o navýšení jeho příjmů ve stejné výši. Jde o souvztažné navýšení příjmů z rozpočtu Evropské unie na základě zmocnění ministra financí dané § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla) v platném znění, a výdajů na společné programy EU a ČR, které jsou kryty příjmy z rozpočtu Evropské unie přímo nebo prostřednictvím Národního fondu a které jsou o příslušnou částku vyšší než stanoví rozpočet. Ke stejnému datu bylo provedeno celkem **366 rozpočtových opatření**, z toho 149 (40,7 %) mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu, když významný podíl představovaly převody účelových prostředků na zabezpečení výzkumu, vývoje a inovací. Dále docházelo k přesunům prostředků v rámci rozpočtu příslušné kapitoly (106 rozpočtových opatření, tj. 29,0 %), např. z běžných výdajů do kapitálových výdajů a naopak, přesuny mezi jednotlivými průřezovými či specifickými ukazateli, apod. V případě uvolňování prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (64 rozpočtových opatření, tj. 17,5 %) šlo jak o přesuny

¹ Rozpočet příjmů z rozpočtu EU a finančních mechanismů je stanoven ve výši 96,6 mld. Kč – rozdíl spočívá v zavedení principu předfinancování přímých plateb u Společné zemědělské politiky.

z položek účelově rozpočtovaných v této kapitole, tak o přesuny z vládní rozpočtové rezervy. Nejméně rozpočtových opatření se týkalo uvolňování prostředků jednotlivým kapitolám státního rozpočtu z kapitol Státní dluh a Operace státních finančních aktiv (po 4,1 %) Souvztažné zvýšení příjmů a výdajů se týkalo 4,6 % rozpočtových opatření na základě splnění předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel - šlo zejména o zajištění financování společných programů EU a ČR.

Hodnocení pokladního plnění jednotlivých výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2010 se vztahuje, není-li uvedeno jinak, k rozpočtu po změnách k 30.6.2010.

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2010, vč. porovnání se stejným obdobím roku 2009:

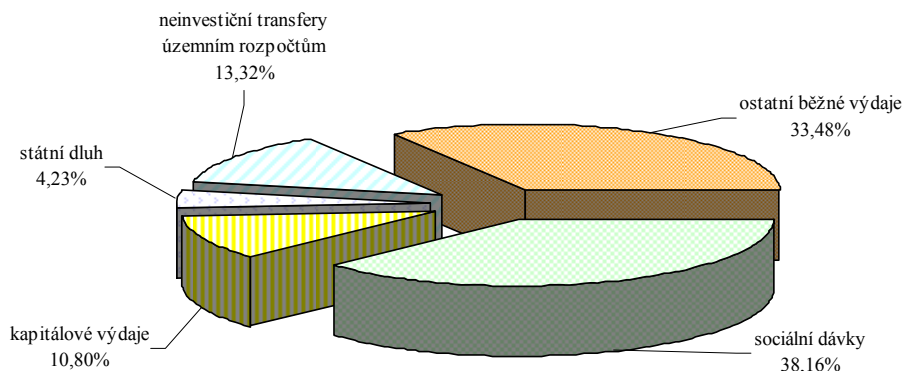
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	2009		2010				Index skutečnost 2010/2009	Rozdíl skutečnost 2010-2009
	Skutečnost leden-září	% plnění za leden-září*	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách k 30.6.2010	Skutečnost leden-září	% plnění SR za leden-září		
	1	2	3	4	5	5:4		
VÝDAJE celkem	814,07	68,9	1 184,92	1 206,10	845,51	70,1	103,9	31,44
běžné výdaje	733,56	70,1	1 069,47	1 067,58	754,15	70,6	102,8	20,60
z toho:								
- platy a ost. platby za provedenou práci a pojistné	63,79	62,0	98,41	99,29	63,50	64,0	99,5	-0,29
- neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění (VPS)	36,45	76,9	52,10	52,10	39,60	76,0	108,6	3,15
- neinvestiční transfery státním fondům	14,09	45,5	36,89	36,57	14,55	39,8	103,2	0,45
- neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	93,38	71,6	126,65	129,83	112,66	86,8	120,6	19,27
- neinv. transfery příspěvkovým a pod. org.**	34,62	76,5	50,26	55,72	34,18	61,3	98,7	-0,44
- sociální dávky	320,19	74,3	433,84	433,79	322,66	74,4	100,8	2,46
z toho:								
dávky důcho dového pojištění	252,57	74,5	346,22	346,05	259,05	74,9	102,6	6,48
dávky nemocenského pojištění	20,07	72,8	23,78	23,81	16,80	70,5	83,7	-3,28
dávky státní sociální podpory	30,95	69,9	41,57	41,57	30,85	74,2	99,7	-0,10
podpory v nezaměstnanosti	11,41	88,1	14,30	14,30	10,65	74,5	93,3	-0,76
- aktivní politika zaměstnanosti	3,28	51,3	7,32	8,19	4,50	54,9	137,0	1,21
- prostředky na insolventnost	0,58	170,7	0,52	0,52	0,37	71,9	64,3	-0,21
- odvodů vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	25,39	74,2	34,94	34,94	23,93	68,5	94,3	-1,46
- kapitola Státní dluh	38,55	69,6	64,10	64,08	35,79	55,8	92,8	-2,76
- kapitola OSFA	0,05	8,9	0,60	0,49	0,07	13,8	123,3	0,01
kapitálové výdaje	80,52	60,2	115,45	138,52	91,36	66,0	113,5	10,84

* porovnání skutečného čerpání za leden-září 2009 ke schválenému rozpočtu na rok 2009 podle zákona č. 475/2008 ve znění zákona č. 423/2009Sb., vč. změn k 30.6.2009

** ve sloupcích skutečnost bez neinvestičních transferů veřejným výzkumným organizacím a PO cizích zřizovatelů

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2010 dosáhlo celkem 845,5 mld. Kč, tj. 70,1 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 3,9 % (o 31,4 mld. Kč) Meziroční navýšení ovlivnily běžné výdaje (o 20,6 mld. Kč) zejména zvýšením neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně o 19,3 mld. Kč (v září 2010 byla na rozdíl od roku 2009 poskytnuta záloha 18,2 mld. Kč na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi). Výdaje na sociální dávky se meziročně zvýšily o 2,5 mld. Kč, když dávky důchodového pojištění vzrostly o 6,5 mld. Kč a naopak se snížily výdaje na dávky nemocenského pojištění o 3,3 mld. Kč, atd. Kapitálové výdaje se meziročně zvýšily celkem o 13,5 % (o 10,8 mld. Kč). Celkové čerpání bylo o 59,1 mld. Kč pod devítiměsíční alikvotou rozpočtu po změnách k 30.6.2010.

Strukturu výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2010 ukazuje následující graf:

3.1. Běžné výdaje

Běžné výdaje ve výši **754,2 mld. Kč** byly plněny na 70,6 % rozpočtu po změnách, tj. o 0,5 procentního bodu více než ve stejném období roku 2009. Meziročně se zvýšily o 2,8 % (o 20,6 mld. Kč); proti rozpočtové alikvotě byly nižší o 46,5 mld. Kč.

V období leden až září 2010 směřovala jako obvykle významná část výdajů státního rozpočtu **do sociální oblasti**², a to **386,3 mld. Kč**, tj. 45,7 % celkových výdajů, resp. 51,2 % běžných výdajů. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2009 se tyto výdaje zvýšily o 1,7 % (o 6,3 mld. Kč); jejich čerpání z celkových výdajů bylo o 1,5 procentního bodu, resp. z běžných výdajů o 0,4 procentního bodu, vyšší než v roce 2009.

Sociální dávky³ dosáhly celkem **322,7 mld. Kč** (42,8 % běžných výdajů, tj. o 1,3 procentního bodu více než ve stejném období roku 2009) a byly čerpány na 74,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,8 % (o 2,5 mld. Kč). Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 jsou tyto dávky zahrnuty ve výši 433,8 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 1,7 % (o 7,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2009 a o 1,1 % (o 4,5 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. Vzhledem k tomu, že se jedná o zákonné mandatorní výdaje, předpokládá se navýšení rozpočtu těchto dávek k 31.12.2010 celkem cca o 2,1 mld. Kč.

² sociální dávky, sociální transfery územním rozpočtům, výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní příspěvek na penzijní připojištění, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel

³ dávky důchodového pojištění, ostatní dávky vč. dávek nemocenského pojištění, výdaje na dávky státní sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti (bez sociálních dávek územním rozpočtům)

Největší objem sociálních dávek (80,3 %) byl vyplacen na **dávkách důchodového pojištění**, které dosáhly **259,1 mld. Kč**, tj. 74,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 2,6 % (o 6,5 mld. Kč). Schválený rozpočet na rok 2010 ve výši 346,2 mld. Kč předpokládá jejich meziroční růst o 2,1 % (o 7,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009, a tím pokrytí zvýšených výdajů spojených s růstem počtu důchodců a se zvyšováním průměrného důchodu daným mezigenerační obměnou. Vzhledem k tomu, že nebyla splněna valorizační podmínka podle § 67 zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, neuskutečnila se v lednu na rozdíl od předchozích let valorizace důchodů. Na základě novely tohoto zákona však došlo k řadě významných změn, např. u doby pojištění a náhradní doby pojištění, u podmínek nároku na důchod (postupné zvyšování důchodového věku, postupné prodloužení doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod z 25 na 35 let, zavedení třístupňové invalidity, změna plného invalidního důchodu na důchod starobní ve věku 65 let), u výše důchodu a výplaty starobního důchodu vedle příjmu z výdělečné činnosti, k rozšíření doby možnosti pobírání předčasného starobního důchodu ze 3 na 5 let a ke změně sazeb penalizace za předčasný odchod do starobního důchodu. Předpoklad překročení schváleného rozpočtu na výplatu dávek důchodového pojištění k 31.12.2010 činí 1,0 mld. Kč.

Na **ostatní dávky**⁴ v sociální oblasti bylo vynaloženo celkem **22,1 mld. Kč**, tj. 69,3 % rozpočtu po změnách. Z toho **dávky nemocenského pojištění** představovaly **16,8 mld. Kč**, tj. 83,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním snížení o 16,3 % (o 3,3 mld. Kč). Schválený rozpočet dávek nemocenského pojištění na rok 2010 ve výši 23,8 mld. Kč je o 18,2 % (o 5,3 mld. Kč) nižší proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 9,3 % (o 2,5 mld. Kč) nižší proti skutečnosti 2009. Rozpočet výdajů na dávky nemocenského pojištění zohledňuje změny zákona č. 187/1995 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, schválené zákonem č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010. Tyto změny byly stanoveny jako dočasné a měly platit pro rok 2010. Šlo např. o zavedení jednotné procentní sazby pro výpočet nemocenského 60 % (tím se ruší zvýhodnění dlouhodobých pracovních neschopností nebo karantén); o zavedení stejné úpravy výpočtu peněžité pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství jako u nemocenské (s nabytím účinnosti zákona č. 166/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 362/2009 Sb., se tyto dávky v mateřství od 1.6.2010 vypočítávají stejným způsobem jako v roce 2009⁵); o zavedení

---

⁴ dávky nemocenského pojištění (nemocenské, ošetrovné, peněžité pomoci v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí, vyrovnání důchodů se Slovenskem a další drobné dávky

⁵ Pojištěncům, kteří pobírali peněžitou pomoc v mateřství před 1.6.2010 a náleží jim i po tomto datu, bude dávka podle přechodného ustanovení zákona č. 166/2010 Sb. zvýšena až po 1.7.2010, nárok na doplatek vzniká za období od 1.1.2010 do 31.5.2010 a jeho výše je stanovena jako rozdíl mezi touto dávkou vypočtenou podle znění platného do 1.1.2010 a dávkou vyplacenou za období do 31.5.2010; (právní úprava nezakotvila doplatek za měsíc červen); z technických důvodů bude Česká správa sociálního zabezpečení doplácet od října 2010.

třídenní karenční doby u ošetrovného (zrušeno zákonem č. 166/2010 Sb., tzn. že od 1.6.2010 ošetrovné náleží od prvního dne potřeby ošetrování). Překroční schváleného rozpočtu dávek nemocenského pojištění k 31.12.2010 se předpokládá cca o 555 mil. Kč.

Dávky státní sociální podpory⁶ byly čerpány v celkové výši **30,8 mld. Kč**, tj. 74,2 % rozpočtu, při meziročním snížení o 0,3 % (o 99,6 mil. Kč). Ve schváleném rozpočtu jsou zahrnuty ve výši 41,6 mld. Kč, tj. 93,6 % schváleného rozpočtu roku 2009 (o 2,8 mld. Kč méně) a proti skutečnosti 2009 jsou plánované výdaje téměř na stejné úrovni (navýšení pouze o 1,0 %, tj. o 402 tis. Kč). Zákon č. 362/2009 Sb. mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, když snižuje měsíční přídavek na dítě o 50,- Kč a rozhodný příjem pro nárok na tuto dávku na 2,4násobek životního minima (z 2,5násobku), tj. návrat na úroveň platnou v 1. polovině roku 2009. Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum (rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné) a neprobíhají jejich automatické valorizace. Životní minimum se využívá při zjišťování nároku zejména na dávky přídavek na dítě a sociální příplatek a může být navýšeno podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, nařízením vlády. K 31.12.2010 se očekává nižší čerpání schváleného rozpočtu dávek státní sociální podpory cca o 350 mil. Kč.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce téměř **10,6 mld. Kč**, tj. 74,5 % rozpočtu; čerpány byly na 93,3 % skutečně vyplacených podpor ve stejném období roku 2009, tj. o 759,1 mil. Kč méně. Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země. Schválený státní rozpočet stanoví výdaje na tuto dávku pro rok 2010 ve výši 14,3 mld. Kč, tj. téměř trojnásobek rozpočtu výdajů stanovených zákonem č. 475/2008 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2009, a více než dvojnásobek výdajů stanovených zákonem č. 475/2008 Sb., ve znění zákona č. 423/2009 Sb. Proti skutečným výdajům v roce 2009, kdy podpory v dosáhly 15,1 mld. Kč, je rozpočtováno o 5,2 % méně (o 778 tis. Kč). Ke konci roku 2010 se předpokládá překročení schváleného rozpočtu těchto dávek cca o 800 mil. Kč.

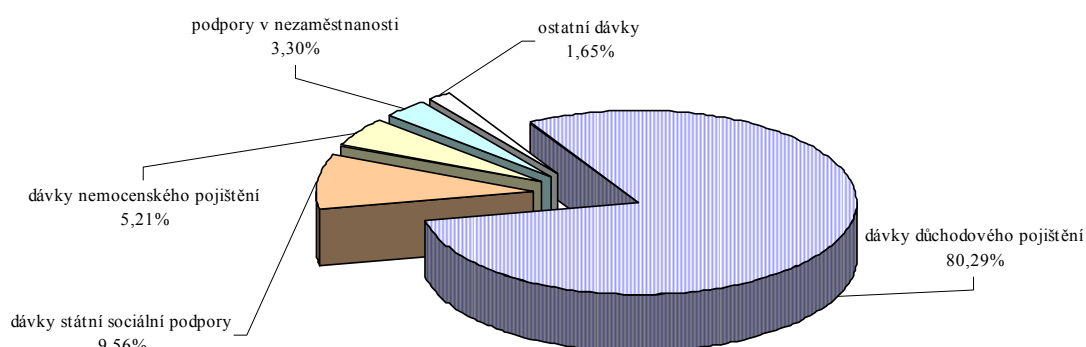
⁶ přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, dávky pěstounské péče, porodné, pohřebné

Následující tabulka ukazuje vývoj nezaměstnanosti k 30.9.2010 v posledních pěti letech a v roce 2010:

	září 2005	září 2006	září 2007	září 2008	září 2009	prosinec 2009	březen 2010	červen 2010	září 2010
míra nezaměstnanosti v %	8,8	7,8	6,2	5,3	8,6	9,2	9,7	8,5	8,5
nezaměstnanost v tis. osob	503,4	454,2	365,0	314,6	500,8	539,1	572,8	500,5	500,5
volná pracovní místa v tis.	55,8	97,5	137,4	139,6	38,8	30,9	33,1	32,9	35,1

Míra registrované nezaměstnanosti k 30. září 2010 vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání činila **8,5 %**. Vyšší míra nezaměstnanosti než republikový průměr byla ve 43 okresech, nejvyšší pak v okresech Most 15,7 %, Bruntál 14,9 %, Děčín 14,3 %, Karviná 14,0 %, Hodonín 13,9 %, atd.; nejnižší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána v okresech Praha-východ 3,9%, Praha 4,0 %, Praha-západ 4,2%, Mladá Boleslav 4,8 %, Benešov 5,3 %, atd. Míra registrované nezaměstnanosti mužů dosáhla úroveň 7,3 % a žen 10,2 %.

Podíl jednotlivých sociálních dávek na celkových sociálních dávkách ukazuje následující graf:

Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**⁷ činily **4,5 mld. Kč** a proti stejnému období roku 2009 se zvýšily o 37,0 % (o 1,2 mld. Kč). Čerpáno bylo 54,9 % rozpočtu po změnách, tj. o 3,6 procentního bodu více než za období leden až září 2009. Schválený rozpočet 7,3 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá meziroční zvýšení výdajů o 27,7 % (o 1,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 47,8 % (o 2,4 mld. Kč)

⁷ výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR)

proti skutečnosti 2009. K 31.12.2010 se očekává nižší čerpání výdajů cca o 271 mil. Kč proti schválenému rozpočtu 2010.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dosáhly celkem **370,9 mil. Kč**, tj. 71,9 % rozpočtu; meziročně se tyto výdaje snížily o 35,7 % (o 206,2 mil. Kč). Schválený rozpočet na rok 2010 počítá s výdaji 516,0 mil. Kč, tj. téměř 2,3násobek než stanovil schválený rozpočet na rok 2009 (o 296,0 mil. Kč více) a 61,1 % skutečnosti roku 2009 (o 328,0 mil. Kč méně). K 31.12.2010 se předpokládá překročení výdajů proti schválenému rozpočtu cca o 184 mil. Kč.

Nízké čerpání výdajů na **platy, ostatní platby za provedenou práci a povinné pojistné placené zaměstnavatelem** ve výši 64,0 % rozpočtu (63,5 mld. Kč) je obvyklé a souvisí s měsíčním posunem v účtování (ve stejném období předchozího roku to bylo 62,0 % rozpočtu). Meziročně tyto výdaje klesly o 0,5 %, tj. o 0,3 mld. Kč.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím bez transferů veřejným výzkumným institucím a PO cizích zřizovatelů byly čerpány ve výši **34,2 mld. Kč**, tj. 78,3 % rozpočtu po změnách; meziročně se tyto výdaje státního rozpočtu snížily o 1,3 % (o 439,6 mil. Kč). Schválený rozpočet neinvestičních transferů všech typů příspěvkových organizací činí celkem 50,3 mld. Kč a počítá s meziročním poklesem výdajů o 6,6 % (o 3,5 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2009 a o 13,4 mld. Kč (o 7,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně byly čerpány v celkovém objemu **54,1 mld. Kč**, tj. na 61,1 % rozpočtu po změnách. Z toho na **transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění**, představující platby státu na zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatel, připadlo **39,6 mld. Kč** (76,0 % rozpočtu) při meziročním zvýšení o 8,6 % (o 3,1 mld. Kč). Státní rozpočet 52,1 mld. Kč předpokládá meziroční nárůst výdajů o 9,9 % (o 4,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti 2009 pak o 7,0 % (o 3,4 mld. Kč). Stanovení rozpočtu vychází z vyměřovacího základu daného v § 3c zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve výši 5 355,- Kč a následně z výpočtu platby státu za dotčenou osobu a měsíc v částce 723,- Kč, tj. o 46,- Kč více než v roce 2009 a 2008; průměrný měsíční počet státních pojištěnců za první tři čtvrtletí 2010 činil 6 086 tis. osob. Vzhledem k růstu počtu uchazečů zejména v kategoriích „uchazeč o zaměstnání v evidenci úřadu práce“ a „důchodce“ se očekává k 31.12.2010 překročení schváleného rozpočtu cca o 740 mil. Kč. **Státním fondům** bylo převedeno celkem **14,5 mld. Kč neinvestičních prostředků**, tj. 39,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 3,2 % (o 452,3 mil. Kč). Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 jsou tyto transfery zahrnuty v částce 36,9 mld. Kč při plánovaném meziročním navýšení o 15,1 % (o 4,8 mld. Kč), proti skutečnosti 2009 se však mají snížit o 9,2 % (o 3,8 mld. Kč).

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu bylo **veřejným rozpočtům územní úrovně** převedeno **112,7 mld. Kč**, tj. 86,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 20,6 % (o 19,3 mld. Kč). Vyšší čerpání i meziroční růst souvisely zejména s převody kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi v částce 76,7 mld. Kč (o 20,0 mld. Kč více než ve stejném období roku 2009 – v září 2010 byla převedena záloha 18,2 mld. Kč na 4. čtvrtletí na rozdíl od roku 2009, kdy se převod zálohy uskutečnil až v říjnu). Dále bylo např. kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolněno na dávky v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 4,7 mld. Kč a na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 14,9 mld. Kč (k 31.12.2010 se předpokládá překročení schváleného rozpočtu těchto dávek celkem cca o 1,4 mld. Kč). Schválený rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně 126,4 mld. Kč předpokládá meziroční pokles výdajů o 7,6 % (o 10,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2009 a o 2,1 % (o 2,7 mld. Kč) proti skutečnosti 2009.

Státní příspěvek na důchodové připojištění k 30. září 2010 činil **4,1 mld. Kč**, tj. 62,9 % rozpočtu, při meziročním růstu o 3,5% (o 137,8 mil. Kč). Schválený státní rozpočet 6,5 mld. Kč počítá s mírným růstem těchto výdajů, a to o 1,6 % (o 100 tis. Kč) proti rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti roku 2009 pak o 22,7 % (o 1,2 mld. Kč); mj. vzhledem ke zpomalení tempa růstu počtu uzavíraných smluv se k 31.12.2010 počítá s nižším čerpáním schváleného rozpočtu cca o 700 mil. Kč.

Státní podpora stavebního spoření poskytovaná podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, bylo k 30. září 2010 vyplaceno **11,3 mld. Kč**, tj. 84,1 % rozpočtu (platby jsou prováděny převážně ve 2. čtvrtletí). Meziročně se tyto výdaje snížily o 9,5 % (o 1,2 mld. Kč), a to zejména v souvislosti s poklesem počtu smluv s maximální roční státní podporou 4 500,- Kč, které byly uzavřeny do 31.12.2003. Schválený státní rozpočet na rok 2010 počítá s meziročním snížením výdajů o 8,2 % (o 1,2 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2009 a o 1,0 % (o 138,3 mil. Kč) proti skutečnosti 2009.

Na **odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie** je ve státním rozpočtu na rok 2010 vyčleněno 34,9 mld. Kč. Ke konci září 2010 byly **odvedeny** prostředky ve výši **23,9 mld. Kč**, tj. 68,5 % rozpočtu a o 5,7 % (téměř o 1,5 mld. Kč) méně než ve stejném období roku 2009. Státní rozpočet těchto odvodů na rok 2010 je stanoven zhruba na úrovni schváleného rozpočtu roku 2009 (nárůst 0,3 %, tj. o 273 mil. Kč), proti celoroční skutečnosti 2009 se však tyto výdaje mají zvýšit o 11,3 % (o 3,6 mld. Kč). V roce 2010, na rozdíl od předchozích let, již není odváděn příspěvek do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel.

Výdaje kapitoly **Státní dluh** (zejména úroky) dosáhly **35,8 mld. Kč**, tj. 55,8 % rozpočtu (o 13,8 procentního bodu méně než ve stejném období roku 2009) při meziročním poklesu

o 7,2 % (o 2,8 mld. Kč). Čerpání finančních prostředků v průběhu roku souvisí s úrokovými platbami v návaznosti na platební kalendář střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů.

3.2. Kapitálové výdaje

Státní rozpočet na rok 2010 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **115,4 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2009 o 1,3 mld. Kč, tj. o 1,1 % více, proti skutečnosti dosažené v roce 2009 pak o 17,8 mld. Kč, tj. o 13,4 % méně. Rozpočtovanou výši kapitálových výdajů ovlivnil rozsah programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie a zajištění priorit jednotlivých kapitol v rámci stanovených výdajů. Výdaje státního rozpočtu **na financování programů** jsou stanoveny v celkové výši **54,1 mld. Kč**, tj. proti schváleného rozpočtu na rok 2009 o 8,8 mld. Kč, resp. o 13,9 % nižší. Do výdajů roku 2010 je zahrnuta i část transferů poskytnutých na financování programů z fondů Evropské unie v celkové výši 21,7 mld. Kč, proti roku 2009 o 3,3 mld. Kč, resp. o 18,0 % vyšší, a transferů poskytovaných z finančních mechanismů v celkové výši 177 mil. Kč.

Z hlediska sektoru alokace jsou výdaje státního rozpočtu na programy směřovány především ve prospěch organizací vládního sektoru, tj. subjektů zřízených (založených) ústředním orgánem státní správy (32,5 mld. Kč, tj. 60,0 % všech výdajů na programy), v menším rozsahu pak veřejnému sektoru – obcím (8,5 mld. Kč), krajům (1,0 mld. Kč) a vysokým školám (2,6 mld. Kč). Další prostředky jsou určeny neveřejnému sektoru – jiným než bankovním a finančním institucím (1,3 mld. Kč) a jiným rozpočtem předběžně nekonkretizovaným sektorům (8,0 mld. Kč).

Rozpočet vychází z výdajů na programy vedených v informačním systému programového financování tak, jak byly jednotlivými resorty zpracovány ve vazbě na oznámená „směrná čísla“ kapitol. Ve státním rozpočtu jsou jednotlivé programy rozlišeny počátečním číslem, a to podle data jejich zařazení do programového financování s tím, že programy začínající číslem 3 byly zahájeny do konce roku 2000, programy začínající číslem 2 byly zahájeny v rozmezí let 2001-2007 a programy začínající číslem 1 jsou programy zahajované od roku 2007 s tím, že dochází k částečnému překrývání s programy začínajícími číslem 2. V systému programového financování jsou Ministerstvem financí sledovány věcné, časové a finanční parametry akcí (projektů) zabezpečujících cíle jednotlivých programů.

Ve státním rozpočtu na rok 2010 je programové financování reprezentováno jedním průřezovým závazným ukazatelem („Výdaje vedené v informačním systému programového financování celkem“), kromě kapitoly Všeobecná pokladní správa, u níž jsou tyto výdaje zařazeny na specifickém závazném ukazateli. V souvislosti s připravovanou transformací programového financování byla změněna struktura státního rozpočtu s tím, že akce

v jednotlivých programech jsou rozděleny podle typu na výdaje vedené v EDS (evidenční dotační systém) a v SMVS (správa majetku ve vlastnictví státu) a zároveň jsou jednotlivé programy uváděny ve struktuře členění na krátkodobé akce, střednědobé a střednědobé dokončované akce a dlouhodobé a dlouhodobé dokončované akce. Jmenovitý seznam akcí je uváděn s finančními objemy ve všech letech jejich realizace, resp. v letech 2008-2014 dle údajů uvedených v systému programového financování. Z celkových výdajů na programové financování ve výši 54,1 mld. Kč připadá na výdaje v EDS 21,5 mld. Kč a v SMVS 32,6 mld. Kč.

V roce 2010 lze očekávat změny přístupu resortů k reprodukci majetku ve vlastnictví státu, a to směrem k její neinvestiční části, tj. od pořizování nového majetku ke kvalitnější péči o jeho stav.

Z druhového hlediska jsou kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (SFDI – 46,9 mld. Kč), transfery příspěvkovým organizacím (12,0 mld. Kč), pořízení dlouhodobého hmotného majetku (11,9 mld. Kč), podnikatelským subjektům (5,7 mld. Kč), transfery územním rozpočtům (6,2 mld. Kč) apod.

Z celkové částky 115,4 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo dopravy** (50,3 mld. Kč, tj. 44 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), na Ministerstvo životního prostředí (13,8 mld. Kč), na kapitolu Státní dluh (12,3 mld. Kč), na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (7,6 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (5,4 mld. Kč), Ministerstvo obrany (5,0 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (4,7 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (2,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (2,1 mld. Kč), na kapitolu Operace státních finančních aktiv (1,8 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (1,7 mld. Kč), na Ministerstvo financí (1,6 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,5 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,4 mld. Kč) apod.

K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva dopravy a Ministerstva životního prostředí, pokles byl zaznamenán zejména u Ministerstva obrany, u kapitol Státní dluh a Všeobecná pokladní správa a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Z uvedené celkové rozpočtované částky 54,1 mld. Kč určené na financování programů připadá největší část na státní rozpočet, resp. rozpočet kapitol správců programů (32,3 mld. Kč, tj. 60 %), část na zdroje z Fondu soudržnosti EU (13,8 mld. Kč), ze strukturálních fondů EU (7,8 mld. Kč), resp. na zdroje z Finančního mechanismu EHP/Norsko (177 mil. Kč).

Na kapitálových výdajích se významnou měrou podílejí i výdaje na transfery na projekty **financované z úvěrů od mezinárodních finančních institucí**, konkrétně od

Evropské investiční banky. Úvěry přijaté Českou republikou od této banky jsou rozpočtovány v kapitole Státní dluh a jejich čerpání v roce 2010 se očekává v celkové výši **12 672 mil. Kč**. Tyto prostředky jsou určeny **pro Ministerstvo dopravy** – celkem ve výši 10,3 mld. Kč, přičemž výdaje tohoto resortu jsou určeny výdaji na rámcový úvěr od EIB na Operační program doprava – A, a **pro Ministerstvo zemědělství** – v celkové výši 2,3 mld. Kč - na program prevence před povodněmi II (1,2 mld. Kč), na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (596 mil. Kč) a na podporu obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavbu vodních nádrží (550 mil. Kč).

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech čtvrtletích roku 2010 ve výši **91,4 mld. Kč** představovalo 66,0 % upraveného rozpočtu (v roce 2009 to bylo 60,2 %) a bylo o 12,5 mld. Kč pod třemi čtvrtinami rozpočtové hodnoty. Meziročně se kapitálové výdaje zvýšily o 10,8 mld. Kč, tj. o 13,5 %. Podrobnější plnění kapitálových výdajů za 1. až 3. čtvrtletí bude známo po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

Na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky v celkové rozpočtové výši 12,7 mld. Kč bylo z kapitoly Státní dluh v 1. až 3. čtvrtletí 2010 rozpočtovými opatřeními transferováno věcně příslušným ministerstvům 5,5 mld. Kč, z toho Ministerstvu dopravy 2,8 mld. Kč, Ministerstvu zemědělství 2,4 mld. Kč a Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy 210 mil. Kč. Z těchto transferovaných prostředků částka ve výši 1,4 mld. Kč se týkala financování projektů v rámci Operačního programu Doprava, částka 1,4 mld. Kč směřovala na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací II., 1,4 mld. Kč na výstavbu jihozápadní části silničního okruhu Prahy, 133 mil. Kč na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací, 810 mil. Kč na prevenci před povodněmi 2006 a 210 mil. Kč na rozvoj MTZ Masarykovy univerzity v Brně.

B. ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU

1. Vývoj státního dluhu

V 1. – 3. čtvrtletí 2010 došlo ke zvýšení státního dluhu o 206,6 mld. Kč z 1 178,2 mld. Kč na 1 384,8 mld. Kč. Znamená to, že v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2010 se dluh zvýšil o 17,5 %.

Při zvýšení státního dluhu 1 178,2 mld. Kč na 1 384,8 mld. Kč se vnitřní státní dluh zvýšil o 158,0 mld. Kč a vnější státní dluh se zvýšil o 48,5 mld. Kč.

Přehled o vývoji státního dluhu v 1. – 3. čtvrtletí 2010 podává následující tabulka:

	Stav 1. 1. 2010	Půjčky (a)	Splátky (b)	Kurzové rozdíly (c)	Změna (a-b+c)	Stav 30. 9. 2010
STÁTNÍ DLUH CELKEM	1 178 244	343 622	132 005	-5 060	206 557	1 384 801
Vnitřní dluh	926 751	289 170	131 136		158 034	1 084 785
Státní pokladniční poukázky	88 184	145 430	105 136		40 294	128 478
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	838 567	138 740	21 000		117 740	956 307
Krátkodobé půjčky	0	5 000	5 000		0	0
Vnější dluh	251 493	54 452	869	-5 060	48 523	300 015
Zahraniční emise dluhopisů	193 018	49 100		-5 055	44 045	237 063
Půjčky od EIB	57 912	5 352	869		4 483	62 394
Směnky	563			-5	-5	558

Státní půjčky v 1. – 3. čtvrtletí 2010 spočívaly především v emisích státních dluhopisů. Bylo realizováno 23 emisí krátkodobých státních dluhopisů, a sice státních pokladničních poukázek (SPP). Všechny tyto emise SPP byly primárně určeny k financování dlouhodobého státního dluhu. Celkový objem půjček prodejem SPP dosáhl v uvedeném období objemu 145 430 mil. Kč. Objem splátek SPP činil 105 136 mil. Kč. Stav státních pokladničních poukázek v oběhu se tak v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2010 zvýšil z 88 184 mil. Kč na počátku roku na 128 478 mil. Kč, tj. o 40 294 mil. Kč.

Celkový objem čerpání krátkodobých půjček v 1. – 3. čtvrtletí roku 2010 činil 5 000 mil. Kč, splátky těchto půjček pak dosáhly 5 000 mil. Kč. Stav těchto půjček byl na konci 3. čtvrtletí roku 2010 stejný jako na jeho počátku, a to nulový. Jednalo se o krátkodobé půjčky se zástavou SPP na umořovacím účtu, které byly prováděny v situaci nedostatku likvidních finančních prostředků na Souhrnném účtu státním pokladny.

V 1. – 3. čtvrtletí 2010 pokračovalo MF ve vydávání střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím primárním trhu podle emisního plánu v souladu s emisní politikou nastoupenou od začátku roku 2000. Dne 1. 2. 2010 proběhlo vydání 1. tranše 59. emise 3letých dluhopisů v objemu 7 309 mil. Kč. Dne 1. 3. 2010 se uskutečnilo vydání 1. tranše 60. emise 5letých dluhopisů v objemu 7 772 mil. Kč. Dále bylo realizováno pět zновуotevření 56. emise 10letých dluhopisů v celkovém objemu 33 036 mil. Kč, čtyři zновуotevření 58. emise 15letých dluhopisů v celkovém objemu 26 346 mil. Kč, čtyři zновуotevření 59. emise 3letých dluhopisů v celkovém objemu 29 097 mil. Kč a čtyři zновуotevření 60. emise 5letých dluhopisů v celkovém objemu 26 681 mil. Kč. Celkově tak emise domácích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na primárním trhu dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 výše 130 240 mil. Kč.

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Nominální objem tranše	Částka získaná primární aukcí	Kupón	Výnos do splatnosti
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(%)	(% pa)
56, 7. tranše	18.1.2010	11.4.2019	5 347,00	5 624,80	5,00	4,30
59, 1. tranše	1.2.2010	16.9.2013	7 308,65	7 278,91	2,80	2,91
58, 5. tranše	15.2.2010	25.5.2024	3 499,56	3 686,66	5,70	5,16
60, 1. tranše	1.3.2010	1.9.2015	7 772,30	7 806,59	3,40	3,30
56, 8. tranše	8.3.2010	11.4.2019	6 277,00	6 732,19	5,00	4,03
60, 2. tranše	22.3.2010	1.9.2015	6 508,83	6 543,12	3,40	3,28
59, 2. tranše	12.4.2010	16.9.2013	5 706,44	5 776,52	2,80	2,41
58, 6. tranše	26.4.2010	25.5.2024	7 143,29	8 158,04	5,70	4,33
60, 3. tranše	17.5.2010	1.9.2015	6 092,87	6 227,09	3,40	2,94
56, 9. tranše	31.5.2010	11.4.2019	7 197,07	7 702,49	5,00	4,04
59, 3. tranše	14.6.2010	16.9.2013	8 817,90	8 876,28	2,80	2,57
58, 7. tranše	21.6.2010	25.5.2024	7 395,04	8 232,30	5,70	4,58
60, 4. tranše	19.7.2010	1.9.2015	7 242,38	7 374,31	3,40	3,00
56, 10. tranše	26.7.2010	11.4.2019	9 215,79	10 008,33	5,00	3,82
59, 4. tranše	9.8.2010	16.9.2013	7 804,36	7 913,83	2,80	2,31
58, 8. tranše	23.8.2010	25.5.2024	8 307,81	9 907,05	5,70	3,89
60, 5. tranše	6.9.2010	1.9.2015	6 836,68	7 089,23	3,40	2,59
59, 5. tranše	13.9.2010	16.9.2013	6 767,99	6 923,65	2,80	1,99
56, 11. tranše ¹	20.9.2010	11.4.2019	4 999,45	5 686,07	5,00	3,14

¹ Včetně doprodeje dluhopisů v nominální hodnotě 3 mld. Kč z vlastního portfolia MFČR uskutečněného současně s 11. tranší 56. emise SDD

Současně bylo provedeno celkem 16 prodejů SDD z portfolia v celkovém objemu 8 500 mil. Kč a v následující struktuře²:

- 9 prodejů 58. emise 15letých státních dluhopisů z roku 2009 v celkovém objemu 5 500 mil.Kč, z toho 4 prodeje v celkovém objemu 4 000 mil. Kč Evropské investiční bance
- prodejů 59. emise 3letých státních dluhopisů z roku 2010 v celkovém objemu 1 500 mil. Kč
- 2 prodeje 60. emise 5letých státních dluhopisů z roku 2010 v celkovém objemu 1 500 mil. Kč, z toho 1 prodej v objemu 1 000 mil. Kč EIB

Prémii emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na primárním trhu bylo v 1. – 3. čtvrtletí 2010 dosaženo v případě 18 z 19 vydaných tranší, přičemž jejich celková výše dosáhla 7 337 mil. Kč³. Spolu s premiemi dosažených v rámci obchodů s SDD na sekundárním trhu ve výši 700 mil. Kč tak dosáhly celkové premie transakcí s SDD výše 8 037 mil.Kč. Naproti tomu diskont byl zaznamenán pouze v případě jedné ze šesti vydaných tranší, přičemž jeho výše dosáhla 30 mil. Kč. Na sekundárním trhu diskonty dosáhly 3 mil. Kč a celkem tak pouze 33 mil. Kč. Pro srovnání, v 1. – 3. čtvrtletí 2009 dosáhly premie výše 924 mil. Kč a diskonty 6 265 mil. Kč, což znamená, že v 1.- 3. čtvrtletí 2010 se oproti stejnému období minulého roku zcela obrátila vzájemná proporce diskontů a premií. Tato situace je způsobena zejména příznivým vývojem na dlouhém konci výnosové křivky v důsledku poklesu rizikových přírážek oproti minulému roku.

Prémie emisí státních střednědobých a dlouhodobých dluhopisů jsou od roku 2008 součástí příjmů kapitoly Státní dluh⁴.

Celkový objem domácích střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v oběhu se v důsledku emisí na primárním trhu a obchodů na trhu sekundárním zvýšil z 838 567 mil. Kč na počátku roku 2010 o 117 740 mil. Kč na 956 307 mil. Kč na konci 3. čtvrtletí roku 2010. Ke zvýšení tohoto objemu přispěly emise SDD na primárním trhu ve výši 130 240 mil. Kč a prodeje z portfolia MF na sekundárním trhu ve výši 8 500 mil. Kč, ke snížení pak splátky emisí SDD realizované v den jejich splatnosti ve výši 21 000 mil. Kč (33. emise 10letých dluhopisů).

---

² Bez 9 prodejů z portfolia ve výši 3 mld. Kč uskutečněných k datu vypořádání 20.9.2010 současně s 11. tranší 56. emise SDD (doprodej dluhopisů)

³ Včetně premií z doprodeje dluhopisů v nominální hodnotě 3 mld. Kč z vlastního portfolia MFČR uskutečněného souběžně s 11. tranší 56. emise SDD

⁴ Včetně premií z obchodů se státními střednědobými a dlouhodobými dluhopisy na sekundárním trhu.

Dne 14. září 2010 vydala Česká republika 5. emisi eurobondů v objemu 2,0 mld. EUR s kupónovou sazbou 3,625 % a s dobou splatnosti 10 let, přičemž čistý výnos emise činil 1 981,680 mil. EUR. Korunová hodnota emitovaných prostředků v den emise činila 49,1 mld. Kč.

Ke konci 3. čtvrtletí 2010 byly v oběhu státní střednědobé a dlouhodobé dluhopisy emitované na zahraničních trzích v celkovém objemu 237 063 mil. Kč, zatímco na počátku roku 2009 tento objem činil 193 018 mil. Kč. K růstu korunové hodnoty těchto dluhopisů přispěl výnos 5. emise eurobondů ČR ve výši 49 100 mil. Kč, proti tomuto růstu naopak působilo zhodnocování české koruny, jehož dopad činil celkem 5 055 mil. Kč.

Objem státních dluhopisů v oběhu vzrostl v 1. – 3. čtvrtletí 2010 o 202 079 mil. Kč (v nominálním vyjádření) z 1 119 769 mil. Kč na 1 321 848 mil. Kč. Znamená to, že **objem státních dluhopisů v oběhu vzrostl v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2010 na 118,0 % jejich stavu na začátku roku.**

Kromě výpůjček emisemi státních dluhopisů se v průběhu 1. - 3 čtvrtletí roku 2010 čerpaly půjčky od Evropské investiční banky (EIB) v celkové výši 5 352 mil. Kč:

1. února 2010 druhá tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části B Pražského okruhu ve výši 649 mil. Kč, 10. března 2010 druhá tranše půjčky rámcového úvěru vodního hospodářství III ve výši 400 mil. Kč, 25. března 2010 devátá tranše půjčky v rámci projektu Spolufinancování Operačního programu doprava – A v celkové výši 1 400 mil. Kč, 15. června 2010 třetí tranše půjčky rámcového úvěru vodního hospodářství III ve výši 845 mil. Kč, 29. července 2010 třetí tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části B Pražského okruhu ve výši 760 mil. Kč, 22. září 2010 třetí tranše půjčky na projekt Prevence před povodněmi II ve výši 700 mil. Kč a konečně 30. září 2010 čtvrtá tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části B Pražského okruhu ve výši 598 mil. Kč.

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí se též uskutečnily dílčí splátky půjček od Evropské investiční banky v celkovém objemu 869 mil. Kč, z toho 353 mil. Kč činily dílčí splátky půjčky na výstavbu dálnic B, 133 mil. Kč dílčí splátky půjčky pro Masarykovu univerzitu, 119 mil. Kč dílčí splátky půjčky na prevenci povodní, 183 mil. Kč dílčí splátky půjčky na dálniční obchvat Plzně, 48 mil. Kč dílčí splátky půjčky na výstavbu Pražského okruhu část A a 33 mil. Kč dílčí splátka půjčky na odstraňování povodňových škod.

Stav půjček od EIB se tak v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2010 zvýšil z 57 912 mil. Kč. na 62 394 mil. Kč.

Vývoj úrokových sazeb

Výnosy SPP v 1. pololetí 2010 se v souhrnu vyznačovaly v souhrnu velmi mírným poklesem spojeným s určitým kolísáním, v rámci 3. čtvrtletí se pak projevují určité růstové tendence. Výnos 3měsíčních emisí SPP klesl z 1,05 % p.a. v polovině února na 0,79 % p.a. na konci května, poté došlo k velmi mírnému nárůstu na úroveň 0,84 % p.a. na počátku září. Výnos 6měsíčních emisí SPP byl počátkem února na úrovni 1,19 % p.a., poté klesal na hodnotu 1,09 % p.a. na počátku srpna. U 9měsíční emise SPP počátkem června činil výnos 1,05 % p.a, poté vzrostl na úroveň 1,23 % p.a počátkem září. Úrokové sazby u 12měsíčních emisí SPP nejprve klesaly z úrovně 1,45 % p.a. v polovině ledna 2010 až na hodnotu 1,10 % p.a. na konci května. Poté výnosy těchto SPP začaly opět mírně růst, a to až na úroveň 1,34 % p.a. v polovině července 2010, v srpnu a září pak dosahují nepatrně nižších hodnot.

Výnosy do splatnosti střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2010 vykazovaly v období jako celku výrazně klesající trend, výrazný pokles nastal i oproti výnosům v 1. – 3.čtvrtletí 2009.

Výnos 7. tranše 10leté 56. emise SDD nejprve činil v polovině ledna 4,30 % p.a., počátkem března výnos 8. tranše pak poklesl na hodnotu 4,03 % p.a. a na konci května pak u 9. tranše výnos nepatrně vzrostl na hodnotu 4,04 % p.a.. Poté pokles akceleroval až na hodnotu 3,14 % p.a. u 11. tranše v polovině září. Oproti lednu tak výnos této emise poklesl o 116 bazických bodů.

Zatímco výnos 5. tranše 15leté 58. emise SDD činil v polovině února 5,16 % p.a., koncem dubna u 6. tranše poklesl na 4,33 % p.a. a na konci června u 7. tranše opět stoupl na 4,58 % p.a. Poté došlo k výraznému poklesu na hodnotu 3,87 % p.a. u 8. tranše na konci srpna, což znamená snížení o 129 bazických bodů oproti únoru.

Výnos 1. tranše 3leté 59. emise SDD činil počátkem února 2,91 % p.a., v polovině dubna poklesl výnos 2. tranše této emise na 2,41 % p.a. a v polovině června u 3. tranše opět vzrostl na hodnotu 2,57 % p.a. Poté výnos klesal až na hodnotu 1,99 % p.a. v polovině září, což značí pokles průměrného výnosu do splatnosti o 92 bazických bodů oproti únoru.

Výnos 1. tranše 5leté 60. emise SDD činil počátkem března 3,30 % p.a., poté výnos této emise klesal na úroveň 2,94 % p.a u 3. tranše této emise v polovině května. Poté dochází k mírnému zvýšení na 3,00 % p.a. u 4. tranše této emise v polovině července, avšak následně u 5. tranše dochází k poklesu až na hodnotu 2,59 % p.a. na počátku září, tzn., že celkově došlo k poklesu o 71 bazických bodů oproti březnu.

2. Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh

Podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), § 10, odstavec 4, tvoří od roku 2001 příjmy a výdaje státního rozpočtu spojené s obsluhou a s umořováním státního dluhu kapitolu Státní dluh.

Přehled rozpočtových výdajů kapitoly Státní dluh v 1. – 3. čtvrtletí 2010 podává následující tabulka.

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2010	%	Index 2010/2009 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Příjmy kapitoly celkem	5 223	6 868	6 868	10 866	158,2	208,0
1. Úrokové příjmy celkem	5 111	6 568	6 568	10 706	163,0	209,5
vnitřního dluhu	4 295	5 790	5 790	10 347	178,7	240,9
<i>Z toho:</i>						
krátkodobé půjčky	2 907	1 600	1 600	468	29,2	16,1
středně- a dlouhodobé dluhopisy	1 388	4 190	4 190	9 879	235,8	711,9
vnějšího dluhu	816	778	778	359	46,1	44,0
<i>Z toho:</i>						
zahraniční emise dluhopisů	814	778	778	359	46,1	44,1
krátkodobé půjčky	2	-	-	-	-	-
2. Realizovaný kurzový zisk	113	300	300	160	53,4	142,2
3. Příjmy z poplatků	-	-	-	0	-	-

Tyto výsledky kapitoly znamenají, že v porovnání se stejným obdobím roku 2009 se v 1. – 3. čtvrtletí 2010 celkové příjmy kapitoly zvýšily o 108,0 %, zatímco úrokové příjmy se zvýšily o 109,5 %. Příjmy kapitoly za 1. – 3. čtvrtletí 2010 se zvýšily meziletočně ve srovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2009 o 5 643 mil. Kč. Příjmy kapitoly jsou ve srovnání se schváleným rozpočtem, který je shodný s rozpočtem po změnách, o 83,2 procentních bodů nad alikvotou pro 1. – 3. čtvrtletí 2010.

Celkové příjmy kapitoly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 dosáhly výše **10 866 mil. Kč**, což představuje 158,2 % příjmů rozpočtovaných pro rok 2010. Příjmy kapitoly Státní dluh byly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 tvořeny **převážně úrokovými příjmy**.

Úrokové příjmy kapitoly Státní dluh ve výši 10 706 mil. Kč byly tvořeny převážně příjmy vnitřního dluhu ve výši 10 347 mil. Kč. Z této částky představují příjmy ze střednědobých a dlouhodobých dluhopisů celkem 9 879 mil. Kč, kdy 8 037 mil. Kč činily prémie spojené s emisemi SDD na primárním trhu a prodeji těchto instrumentů na trhu sekundárním, 1 841 mil. Kč alikvotní úrokové výnosy spojené s transakcemi s SDD na primárním a sekundárním trhu a 1 mil. Kč ostatní příjmy⁵. Příjmy ze střednědobých a dlouhodobých dluhopisů vzrostly oproti 1. – 3. čtvrtletí 2009 o 611,9 % především v důsledku příznivého vývoje úrokových sazeb, který generoval výrazně vyšší prémie SDD v 1. – 3. čtvrtletí 2010 oproti stejnému období minulého roku.

Úrokové příjmy vnějšího dluhu dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 velikosti 359 mil. Kč, přičemž byly dány výhradně příjmy ze swapových operací. Ve srovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2009 došlo k poklesu příjmů z těchto operací o 55,9 %, což bylo dáno především poklesem úrokových sazeb.

Příjmy z krátkodobých poskytnutých půjček ve výši 468 mil. Kč jsou tvořeny zejména příjmy z aktivních operací řízení likvidity na účtu řízení likvidity státní pokladny (repo operacemi se zástavou poukázek ČNB a SPP a depozitními operacemi) ve výši 438 mil. Kč. Příjmy z cizoměnových aktivních operací pak činí 30 mil. Kč. Příjmy z krátkodobých poskytnutých půjček velmi výrazně poklesly ve srovnání s 1. – 3. čtvrtletím roku 2009, a to o 83,9 %, což bylo způsobeno menším objemem investovaných prostředků a nižšími úrokovými sazbami.

Příjmy z realizovaných kurzových zisků činily v 1. – 3. čtvrtletí 2010 celkem 160 mil. Kč a byly dány zejména příjmy spojenými s deriváty souvisejícími se 3. emisí eurobondů ve výši 132 mil. Kč, dále pak s deriváty souvisejícími s eurovým depem ve výši 21 mil. Kč a s příjmy spojenými s eurovým depem jako takovým ve výši 7 mil. Kč.

Součástí příjmů státního dluhu byly rovněž příjmy z poplatků v nepatrné výši 0,2 mil. Kč.

---

⁵ Příjmy z propadlých kuponů SDD a penále za zpožděnou platbu.

Přehled rozpočtových výdajů kapitoly Státní dluh v 1. – 3. čtvrtletí 2010 podává následující tabulka.

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost 1.-3.čtvrtletí 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 1.-3.čtvrtletí 2010	% Plnění	Index 2010/2009 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	38 558	76 357	70 589	35 788	50,7	92,8
1. Úrokové výdaje celkem	38 319	61 981	62 131	35 430	57,0	92,5
na vnitřní dluh	30 461	47 256	47 406	28 028	59,1	92,0
<i>Z toho:</i>						
na peněžní instrumenty	1 532	2 851	2 851	1 212	42,5	79,1
na středně- a dlouhodobé dluhopisy	28 929	44 405	44 555	26 815	60,2	92,7
na vnější dluh	7 858	14 725	14 725	7 402	50,3	94,2
<i>Z toho:</i>						
na zahraniční emise dluhopisů	6 747	12 374	12 374	6 514	52,6	96,6
na půjčky od EIB	1 112	2 352	2 352	888	37,7	79,9
2. Poplatky	231	700	697	201	28,8	87,0
3. Úmor státního dluhu	9	4	4	-	-	-
4. Realizovaná kurzová ztráta	-	1 000	1 000	158	15,8	-
5. Transfery na projekty⁶	-	12 671	6 757	-	-	-

Tyto výsledky kapitoly znamenají, že v porovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2009 se v 1. – 3. čtvrtletí 2010 celkové výdaje kapitoly snížily o 7,2 %, zatímco státní dluh vzrostl o 18,6 % (v porovnání konec 3Q2010 / konec 3Q2009). Výdaje kapitoly za 1. – 3. čtvrtletí 2010 se snížily meziletečně ve srovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2009 o 2 770 mil. Kč. Výdaje kapitoly jsou ve srovnání s rozpočtem po změnách o 24,3 procentních bodů pod alikvotou pro 1. – 3. čtvrtletí 2010.

Celkové výdaje kapitoly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 dosáhly výše **35 788 mil. Kč**, což představuje 50,7 % rozpočtu po změnách pro rok 2010. Úrokové výdaje činily 35 430 mil. Kč, poplatky 201 mil. Kč a realizovaná kurzová ztráta pak 158 mil. Kč.

Pokles úrokových výdajů v 1. – 3. čtvrtletí 2010, které jsou o 18,0 procentních bodů pod alikvotou pro toto období, byl dán zejména poklesem úrokových sazeb oproti stejnému období minulého roku.

⁶ Transfery na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí

V úrokových výdajích stále dominují úrokové výdaje na vnitřní dluh (28 028 mil. Kč), avšak v porovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2009 se podíl úrokových výdajů na vnitřní dluh na celkových úrokových výdajích mírně snížil o 0,4 procentních bodů z 79,5 % na 79,1 %.

Úrokové výdaje na vnitřní (domácí) dluh jsou složeny z úrokových výdajů na peněžní instrumenty a z úrokových výdajů na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy. Úrokové výdaje na peněžní instrumenty dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 výše 1 212 mil. Kč oproti 1 532 mil. Kč ve stejném období roku 2009, což představuje pokles 20,9 %. Úrokové výdaje na peněžní instrumenty jsou určeny výdaji na státní pokladniční poukázky ve výši 1 211 mil. Kč, výdaje na krátkodobé půjčky dosahují pouze necelého 1 mil. Kč.

Úrokové výdaje na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 výše 26 815 mil. Kč oproti 28 929 mil. Kč ve stejném období roku 2009, poklesly tedy o 7,3 %. Většinu z těchto výdajů tvořily výdaje na vyplacené kupóny SDD, a to 26 782 mil. Kč.⁷ Úrokové výdaje na SDD byly dále zvyšovány výdaji na diskonty SDD ve výši 33 mil. Kč, přičemž z této částky činily diskonty z emisí na primárním trhu 30 mil. Kč a z obchodů na trhu sekundárním pak 3 mil. Kč.

Úrokové výdaje na vnější (zahraniční) dluh ve výši 7 402 mil. Kč byly dány zejména úroky zahraničních emisí státních dluhopisů České republiky, které v 1. – 3. čtvrtletí 2010 činily 6 514 mil. Kč oproti 6 747 mil. Kč v 1. – 3. čtvrtletí 2009 (úbytek o 3,4 %). Tyto úrokové výdaje byly určeny především výdaji na kupóny 2. a 3. emise eurobondů ve výši 3 349 mil. Kč. Dále do této skupiny výdajů patří výdaje na swapové operace, jež byly realizovány pro zajištění těchto zahraničních emisí dluhopisů proti devizovému a úrokovému riziku, kdy výdaje na tyto zajišťovací operace činily v 1. – 3. čtvrtletí 2010 celkem 2 688 mil. Kč, dále diskont 5. emise eurobondů ve výši 339 mil. Kč a konečně výdaje na pokrytí úrokového závazku spojeného s 2. emisí eurobondů ve výši 138 mil. Kč.

Druhou složkou úrokových výdajů na vnější dluh byly výdaje z titulu půjček od Evropské investiční banky (EIB) ve výši 888 mil. Kč, které se v porovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2009 snížily o 20,1 %.

V 1. – 3. čtvrtletí 2010 činily poplatky spojené s obsluhou státního dluhu 201 mil. Kč, což je 28,8 % rozpočtu. Ve srovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2009 se úhrady z titulu poplatků snížily o 13,0 %.

Výdaje na realizovanou kurzovou ztrátu dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2010 celkem 158 mil. Kč. Tato ztráta je výsledkem přecenění cizoměnové aktivní depozitní operace.

V roce 2009 byl ve výdajích kapitoly Státní dluh poprvé rozpočtován ukazatel „Transfery na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí“ (dále jen „transfery“). V rámci tohoto ukazatele jsou rozpočtovány prostředky získané z úvěrů od

---

⁷ Po zahrnutí vlivu retrocese úroků z dluhopisů prodaných EIB ve výši cca 1 mil. Kč

Evropské investiční banky, které jsou v průběhu roku převáděny prostřednictvím rozpočtových opatření do jiných rozpočtových kapitol. Jinak řečeno, skutečné výdaje v rámci tohoto ukazatele kapitoly Státní dluh budou nulové.

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2010 bylo formou rozpočtových opatření převedeno z „transferů“ celkem 5 914 mil. Kč. Rozpočet tohoto ukazatele se tak snížil z 12 671 mil. Kč na 6 757 mil. Kč.

3. Dluhová strategie a řízení rizik

Ministerstvo financí sledovalo během třetího čtvrtletí strategické cíle v oblasti řízení dluhového portfolia v souladu se Strategií financování a řízení státního dluhu pro rok 2010 zveřejněnou dne 3. prosince 2009. Tento řídicí dokument konkretizuje roční program financování potřeb centrální vlády a kvantifikuje cíle, které vymezují operační prostor pro taktické řízení státního dluhu a státních finančních aktiv prostřednictvím aktivních operací na sekundárním trhu státních dluhopisů a finančních derivátů.

Přehled plnění strategických cílů ke konci třetího čtvrtletí 2010

Hodnocení směřování struktury dluhového portfolia k vyhlášeným cílům a plnění ročního programu financování státu ke konci třetího čtvrtletí 2010 je shrnuto následujícím přehledem.

Ukazatel	Vyhlášený cíl pro rok 2010	Stav k 30. 09. 2010
Zahraniční emisní činnost	Max. 50 % hrubé výpůjční potřeby	17,6 %
	0,0 až 140,0 mld. Kč	49,2 mld. Kč
Hrubá emise SDD	102,3 až 292,3 mld. Kč	138,7 mld. Kč
Čistá emise peněžních instrumentů	-25,0 až +25,0 mld. Kč	40,3 mld. Kč
Půjčky od EIB	12,7 mld. Kč	5,4 mld. Kč
Krátkodobý státní dluh	20 % a méně	17,6 %
Průměrná doba do splatnosti	5,5 až 7,0 let	6,1 let
Úroková re-fixace do 1 roku	30 až 40 %	31,9 %

Poznámky: SDD – domácí středně a dlouhodobé státní dluhopisy; Hrubá emise zahrnuje SDD sekundární prodeje, včetně prodejů do EIB.

Zdroj: MF ČR.

V oblasti zahraničního financování byla dne 6. září vydána 5. veřejná syndikovaná zahraniční emise denominovaná v EUR ve výši 2,0 mld. EUR, tj. 49,2 mld. Kč, což je 35,1 % původně vyhlášené maximální zahraniční emisní činnosti vyhlášené v rámci finančního programu pro rok 2010. Dále došlo ve třetím čtvrtletí k čerpání tří tranší půjček od Evropské investiční banky v celkové výši 2,1 mld. Kč. Celkem je načerpáno za první tři čtvrtletí roku 2010 5,4 mld. Kč, tj. cca 42,5 % tohoto typu financování schváleného zákonem o státním rozpočtu na rok 2010.

V oblasti domácí emisní činnosti došlo ve třetím čtvrtletí k hrubé emisi středně a dlouhodobých dluhopisů v nominální hodnotě 53,2 mld. Kč, z toho na sekundárním trhu bylo prodáno 1,0 mld. Kč prostřednictvím obchodních systémů Odboru řízení státního dluhu a 1,0 mld. Kč Evropské investiční bance. Celkem za první tři čtvrtletí 2010 činila hrubá emise 138,7 mld. Kč, z toho na sekundárním trhu bylo prodáno 3,5 mld. Kč prostřednictvím obchodních systémů a 5,0 mld. Kč Evropské investiční bance.

Tímto došlo k využití 47,5 % původně schváleného ročního maximálního limitu pro domácí emisní činnost. Čistá emise státních dluhopisů za třetí čtvrtletí činila 53,2 mld. Kč, za první tři čtvrtletí potom 117,7 mld. Kč. V průběhu třetího čtvrtletí stejně jako od počátku roku nebyly uskutečněny žádné zpětné odkupy.

Celkový nárůst peněžních instrumentů v oběhu ve třetím čtvrtletí činil 39,3 mld. Kč, od začátku roku činí nárůst peněžních instrumentů v oběhu 40,3 mld. Kč.

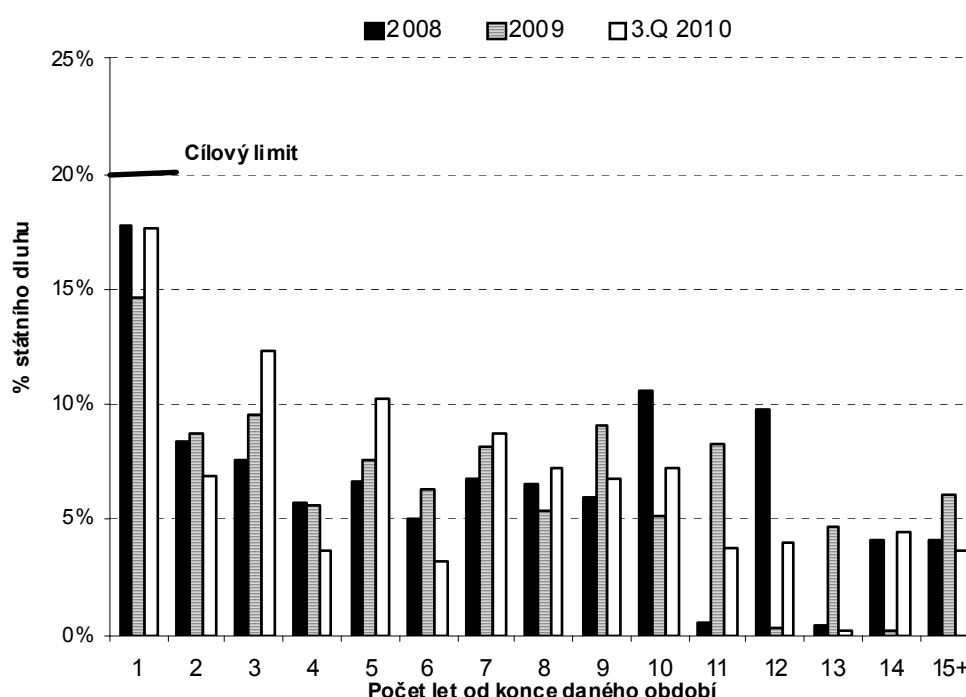
Refinanční riziko

Refinanční riziko zůstává i v roce 2010 rizikem, jehož stabilizace utváří centrální bod pro řízení emisní činnosti a operace se státními dluhopisy na sekundárním trhu. Od roku 2000 je toto riziko systematicky snižováno přepínáním ze státních pokladničních poukázek do středně- a dlouhodobých státních dluhopisů a eurobondů při financování dlouhodobého státního dluhu. Počínaje rokem 2007 je toto riziko aktivně řízeno také prostřednictvím zpětných odkupů státních dluhopisů a ostatních operací na sekundárním trhu.

Hlavním kritériem, které ministerstvo dlouhodobě používá pro měření tohoto rizika, je **krátkodobý státní dluh** (splatný do 1 roku). Ten se dařilo meziročně snižovat z hodnoty 69 % v roce 2000 na 25 % na konci roku 2004, na 22,1 % na konci roku 2005 a ke konci roku 2006 bylo dosaženo hodnoty 17,1 % v souladu s dlouhodobě cílovanou limitní hranicí 20 % a méně. Ta se tak definitivně stala počínaje rokem 2007 fundamentálním limitem emisní činnosti Ministerstva financí a řízení finančních rizik českého dluhového portfolia. Dosažením hodnoty 18,7 % byl tento limit ke konci roku 2007 splněn. Ke konci třetího čtvrtletí roku 2010 činila hodnota tohoto ukazatele 17,6 %.

Novým strategickým cílem počínaje rokem 2005 v oblasti řízení refinančního rizika je také **průměrná splatnost státního dluhu**, která ke konci roku 2005 dosáhla hodnoty 5,8 let, ke konci roku 2006 hodnoty 6,2 let a ke konci roku 2007 hodnoty 6,4 let. Ke konci třetího čtvrtletí roku 2010 činila hodnota tohoto ukazatele 6,1 roku a pohybuje se tak v mezích cílového pásma 5,5 až 7 let.

Klíčovým ukazatelem refinančního rizika je **stabilizace profilu splácení státního dluhu**. Vývoj tohoto profilu ke konci třetího čtvrtletí roku 2010 ve srovnání s koncem let 2008 a 2009 zachycuje graf.

Úrokové riziko

Struktura státního dluhu z hlediska úročení dluhových instrumentů zůstala během třetího čtvrtletí 2010 stabilizována nad hranicí 30 % na úrovni 31,9 % co se týká úrokové reflexe dluhového portfolia do 1 roku.

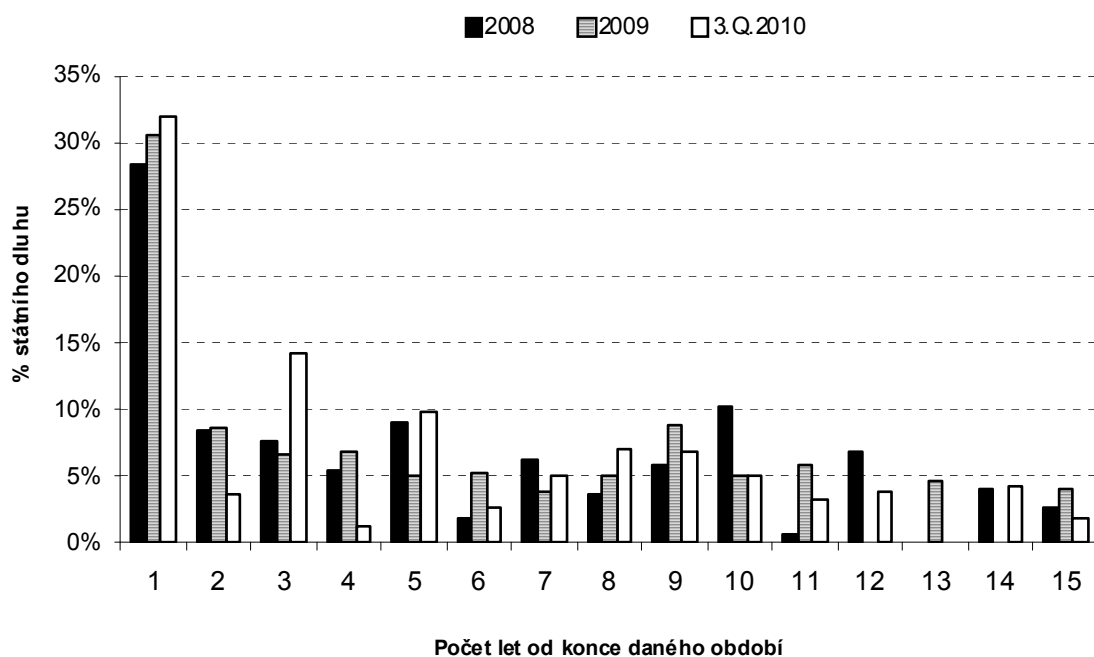

Státní dluh z hlediska úročení v letech 2005 až 2010 (stav na konci období, %)

	2005	2006	2007	2008	2009	3.Q 2010
Bezúročný dluh	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Fixně úročený dlouhodobý dluh	81,9	84,1	86,6	84,7	79,4	79,3
z toho: splatný do 1 roku	5,4	9,0	9,7	9,0	7,0	8,2
Státní pokladniční poukázky a krátkodobé půjčky na peněžním a depozitním trhu	13,6	11,5	9,2	7,9	7,5	9,3
Variabilně úročený dlouhodobý dluh	4,3	4,3	4,1	7,3	13,1	11,4
Dluh s úrokovou refixací do 1 roku včetně vlivu derivátových operací	30,8	25,6	26,2	28,5	30,5	31,9

Počínaje rokem 2006 došlo na základě schválené strategie financování a řízení státního dluhu k opuštění explicitního cílování modifikované durace. Novým klíčovým cílem pro řízení úrokového rizika byla vyhlášena úroková refixace do 1 roku v pásmu 30 až 40 % dluhového portfolia. Ke konci třetího čtvrtletí 2010 se hodnota tohoto ukazatele pohybovala nad spodní hranicí cílového pásma.

Úplný časový profil rozložení refixování instrumentů nominálního dluhového portfolia ke konci třetího čtvrtletí 2010 ve srovnání se stavem na konci let 2008 a 2009 zachycuje následující graf.

4. Řízení likvidity státní pokladny

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly v 1.-3. čtvrtletí roku 2010 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy poukázek ČNB v hodnotě 1 596 063 mil. Kč, splátky přitom dosáhly do konce 1. - 3. čtvrtletí 1 540 127 mil. Kč⁸. Celkový výnos těchto investic činil 403,36 mil. Kč. K 30. 9. 2010 byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky ČNB v nominální hodnotě 126 215 mil. Kč.

Současně byly do konce 1. - 3. čtvrtletí 2010 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy SPP v objemu 76 187 mil. Kč a splátky přitom dosáhly objemu 70 373 mil. Kč. Celkový výnos těchto investic činil 20,30 mil. Kč. K 30. 9. 2010 byly na majetkových účtech MF evidovány poukázky SPP v nominální hodnotě 71 916 mil. Kč., z čehož poukázky SPP v nominální hodnotě 11 916 mil. Kč představovaly hodnotu zástavy aktivních operací a poukázky SPP v nominální hodnotě 60 000 mil. Kč byly emitovány do vlastního portfolia.

Z důvodu krátkodobého nedostatku prostředků při řízení likvidity byly rovněž přijaty krátkodobé půjčky se zástavou SPP ve výši 5 000 mil. Kč, splátky těchto půjček činily rovněž 5 000 mil. Kč. Celkový úrokový náklad těchto půjček činil 0,78 mil. Kč, čistý výnos investic s použitím zástavy SPP pak 19,52 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly v 1. - 3. čtvrtletí 2010 realizovány krátkodobé investice ve formě depozitních operací v objemu 482 755 mil. Kč, splátky těchto investic pak dosáhly objemu 486 580 mil. Kč. Celkový čistý výnos depozitních operací činil 13,76 mil. Kč.

Následující tabulka porovnává výnosy a náklady v mil. Kč dosažené při řízení likvidity v 1. - 3. čtvrtletí roku 2010 se stejným obdobím předchozího roku:

	mil.kč		
Řízení likvidity	1.-3. čtvrtletí 2009	1.-3. čtvrtletí 2010	2010/2009 (%)
Výnosy z operací s P ČNB	1 310,00	403,36	30,79
Úrokové výnosy/náklady na SPP	37,51	19,52	52,04
Výnosy z depozitních operací	32,51	13,76	42,33
Celkem	1 380,02	436,64	31,64

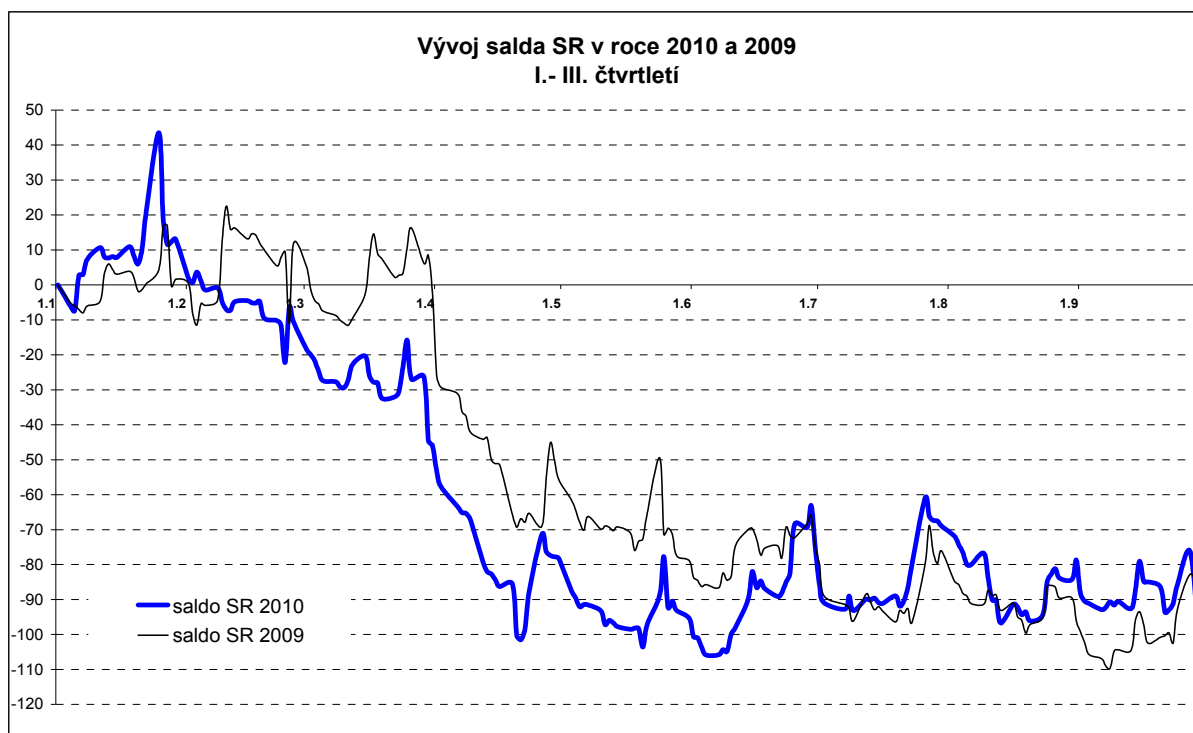
⁸ U všech instrumentů se jedná o hotovostní hodnotu bez úroků.

Z tabulky je zřejmé, že zatímco za 1. - 3. čtvrtletí roku 2010 úspory převýšily náklady celkem o 436,64 mil. Kč, ve stejném období roku 2009 úspory převýšily náklady o 1 380,02 mil. Kč. Operacemi s přebytkem finančních zdrojů státní pokladny bylo dosaženo v 1.-3. čtvrtletí letošního roku o 943,38 mil. Kč nižšího výnosu než v 1. - 3. čtvrtletí minulého roku.

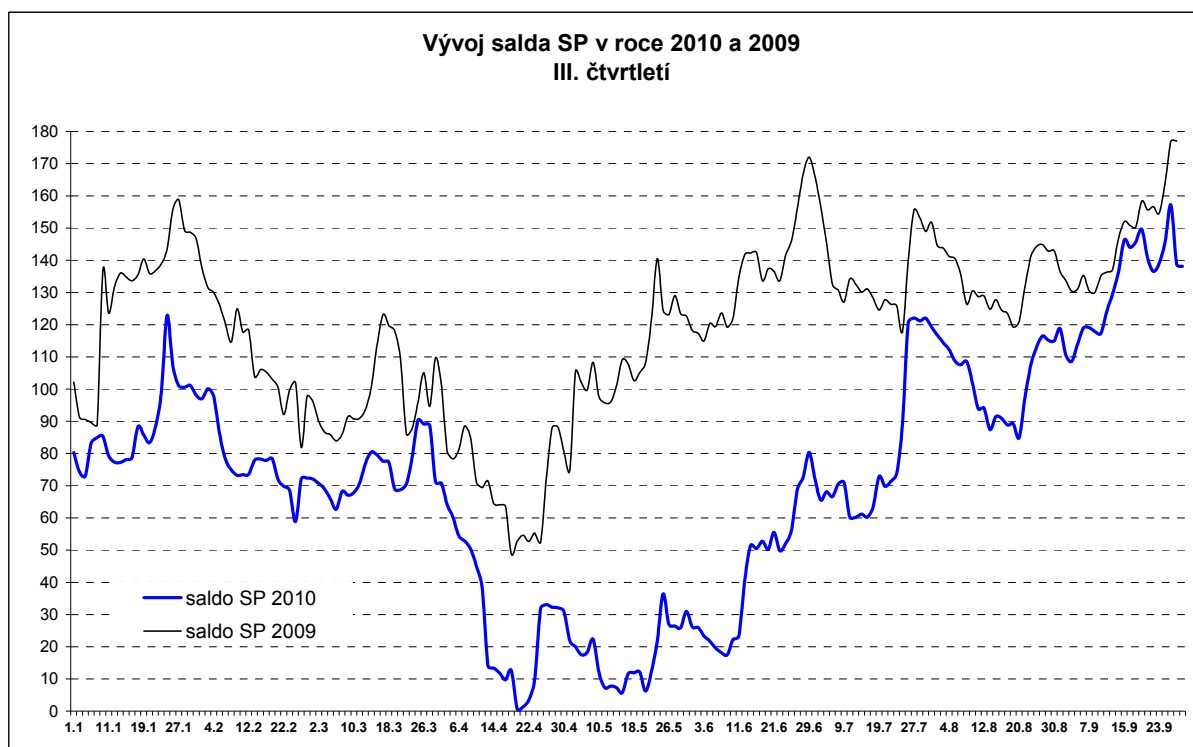
Podstatně nižší výnos z investování finančních prostředků souhrnného účtu státní pokladny v 1. - 3. čtvrtletí roku 2010 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku byl způsoben především menším objemem finančních zdrojů Státní pokladny, a to denně v průměru o 49,77 mld. Kč a nižšími úrokovými sazbami.

Průměrný denní zůstatek na Souhrnném účtu řízení likvidity státní pokladny v 1. - 3. čtvrtletí roku 2010 činil 6,63 mil. Kč, ve stejném období předchozího roku byl 6,84 mil. Kč.

Vývoj salda státního rozpočtu za 1. - 3. čtvrtletí roku 2010 a 2009 v mld. Kč znázorňuje následující graf:

Vývoj salda státní pokladny za 1. - 3. čtvrtletí roku 2010 a 2009 v mld. Kč znázorňuje následující graf:

Ostatní operace řízení likvidity

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2010 došlo na základě uzavřené smlouvy k poskytnutí dvou půjček z umorovacího účtu České exportní bance v celkové výši 1 749 mil. Kč za úrokovou sazbu vycházející z průměrného výnosu aukcí státních střednědobých dluhopisů.

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí roku 2010 byly splatné investované prostředky získané ze 4. emise eurobondů původně určené pro účely mezivládní pomoci Lotyšsku ve výši 100 000 tis. eur, úrokový výnos této operace činil 1 207 tis. eur. Prostřednictvím derivátových operací byly tyto prostředky konvertovány do domácí měny, čímž bylo získáno celkem 2 570 mil. Kč, z čehož 2 519 mil. Kč odpovídalo jistině, 30 mil. Kč úrokům a 21 mil. Kč realizovanému kurzovému zisku.

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně vedeny na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Evropské unii, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, státních fondů a dalších účtech, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

Ke správě stanovených peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet státní pokladny**, na kterém je soustředěna většina výše uvedených veřejných prostředků včetně výnosů z prodeje státních dluhopisů. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnný účet státní pokladny

Ukazatel	30.9.2009	30.9.2010	Rozdíl	Index v %
	(1)	(2)	(2-1)	(2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	-87 296	-99 555	-12 259	114,0
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	9 997	9 278	-719	92,8
3. Sdílené příjmy ES a SR - saldo	493	684	191	138,7
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	554	581	27	104,9
5. Prostředky na účtech SFA	245 892	222 423	-23 469	90,5
- toho: prostředky na umocňovacím účtu	234 072	210 980	-23 092	90,1
6. Účet řízení likvidity státní pokladny	-176 988	-138 095	38 893	78,0
7. Účet financování státního dluhu				
8. Rezervní fondy a FKSP OSS - zůstatek	1 865	1 787	-78	95,8
A. Celková pozice státní pokladny (1. až 8.)	-5 483	-2 897	2 586	52,8
B. Účet hospodaření státního rozpočtu	5 498	2 911	-2 587	52,9
C. Souhrnný účet státní pokladny (A+B)	15	14	-1	93,3

Z tabulky je patrné, že souhrnný účet státní pokladny je v posledních dvou letech tvořen především prostředky na účtech státních finančních aktiv a prostředky sdílených daní určených územním rozpočtům. V 1. až 3. čtvrtletí 2010, stejně jako v roce 2009, byly na účtech státních

finančních aktiv vykazovány kromě prostředků účelově určených ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně apod.), především prostředky získané emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení **prostředků umořovacího účtu** v rámci souhrnného účtu SP zůstalo - i přes snížení proti roku 2009 (o 23,1 mld. Kč) - výrazně vysoké, když ostatní složky souhrnného účtu nevykázaly podstatnějších změn hodnot.

Ke konci září 2010 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši **14 mil. Kč** (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **schodku státního rozpočtu ve výši 99,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 745,9 mld. Kč a výdaji ve výši 845,5 mld. Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených územním rozpočtům ve výši 9,3 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 126,5 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 117,2 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – kraje a obce – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených příjmů (cla) Evropských společenství (ES) a státního rozpočtu ve výši 684 mil. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovými příjmy ve výši 5,2 mld. Kč a jejich převody do rozpočtu ES (3,3 mld. Kč) a do státního rozpočtu (1,2 mld. Kč),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 581 mil. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (16,7 mld. Kč) a převodem (16,1 mld. Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 222,4 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na vkladových účtech u ČNB (na umořovacím účtu 211,0 mld. Kč, na účtu zvláštních účelových prostředků 5,9 mld. Kč, na umořovacím účtu úvěrů EIB 1,3 mld. Kč, na účtu pro úhradu restitucí a ostatních účelových prostředků pro Ministerstvo zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,0 mld. Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 678 mil. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní 462 mil. Kč, na účtu státních finančních rezerv 266 mil. Kč, na účtu výnosů a nákladů spojených s likvidací federálních orgánů 111 mil. Kč a dalších),

- **zůstatku na účtech rezervních fondů a FKSP** organizačních složek státu ve výši **1,8 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků přijatých do rezervních fondů a jejich čerpání převodem do příjmů kapitol, resp. saldo tvorby a čerpání FKSP,

- **zůstatku účtu řízení likvidity státní pokladny a účtu financování státního dluhu¹** ve výši **-138,1 mld. Kč**, který představoval dočasné reinvestování určených prostředků státní pokladny formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání úrokových výnosů, resp. úsporu úrokových nákladů v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí,

- **zůstatku účtu hospodaření státního rozpočtu²** ve výši **2,9 mld. Kč**, který je účtem pro financování některých specifických výdajů rozpočtových kapitol z úvěrů od Evropské investiční banky a ze státních finančních aktiv.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až září 2010, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti loňskému 1. až 3. čtvrtletí zlepšilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném účtu státní pokladny dosahoval 7 mil. Kč proti 37 mil. Kč v roce 2009. Průměrný denní objem reinvestovaných prostředků na účtu řízení likvidity SP byl v meziročním srovnání nižší (71,7 mld. Kč proti 119,5 mld. Kč v roce 2009). Souviselo to především s výrazně nižším zapojením vkladových účtů státních finančních aktiv (průměrný denní stav v 1. až 3. čtvrtletí 2010 představoval 123,1 mld. Kč proti 155,5 mld. Kč v předchozím roce), i nižším zapojením rezervních fondů organizačních složek státu (vč. FKSP) do souhrnného účtu SP (průměrný denní stav 1,8 mld. Kč proti 7,2 mld. Kč v roce 2009). V opačném směru působilo mírně vyšší zapojení průměrných zůstatků účtů určených pro převod daní územním samosprávným celkům, státním fondům a Evropské unii (průměrný denní stav 7,2 mld. Kč proti 6,3 mld. Kč v minulém roce). Záporné bylo zapojení prostředků státního rozpočtu - průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí roku 2010 bylo schodkové

---

¹ Účet „Financování státního dluhu“ (ÚFSD) je aktivně-pasivní účet (v rámci SFAP) sloužící ke krytí (přechodného) schodku státního rozpočtu ke konci roku stanovenými vybranými zdroji souhrnného účtu státní pokladny. „Vypůjčené“ zdroje SP jsou evidovány jako pasivum na ÚFSD, které je v následujícím roce umořeno (prostředky jsou „vráceny“) z emisní činnosti.

² Účet „Hospodaření státního rozpočtu“ (ÚHSR) je oboustranným rozpočtovým účtem, na který se v poslední den roku převádí z umořovacího účtu částka určená na krytí deficitu státního rozpočtu (včetně odhadované rezervy na „dodatky“) z emisní činnosti MF. V případě nedostatku prostředků na umořovacím účtu se situace řeší vytvořením pasiva v potřebné výši na ÚFSD. V průběhu roku ÚHSR slouží rovněž k financování některých specifických výdajů rozpočtových kapitol (navýšením deficitu) z úvěrů EIB a ze SFA (nejedná se o výdaje kapitoly SD a OSFA). Věcně jde o financování výdaje jiné kapitoly, ke kterému dá kapitola SD nebo OSFA rozpočtovým opatřením povolení zvýšit výdaj. Kapitola výdaj provede, zvýší se schodek státního rozpočtu a ten je uhrazen buď z úvěru EIB anebo z účtu SFA, kdy výdaj z účtu aktiv představuje financující operaci a transfer (nikoliv příjem či výdaj státního rozpočtu).

ve výši 61,7 mld. Kč, když ve stejném období roku 2009 byl průměrný denní schodek 52,6 mld. Kč. Meziroční pokles průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv dosáhl výše 32,4 mld. Kč a byl ovlivněn především poklesem zůstatku umořovacího účtu (o 23,1 mld. Kč; zde jde o rozdíl koncových stavů k 30.9.2010 a 2009, nikoli průměrných denních stavů):

v mil. Kč

Průměrné denní stav ^{*)}	Saldo běž. hospodaření SR	Zůstatky účtů pro převod daní USC, SF a EU	Vkladové účty SFA	Účet řízení likvidity SP	Účet financování st. dluhu	Rezervní fondy a FKSP OSS	Celková pozice SP	Účet hospodaření SR	Souhrnný účet SP
	1	2	3	4	5	6	7=1 až 6	8	9=7+8
leden - září 2010	-61 716	7 222	123 057	-71 746	0	1 803	-1 380	1 387	7
2009	-52 570	6 340	155 456	-119 461	-54	7 206	-3 083	3 120	37
rozdíl	-9 146	882	-32 399	47 715	54	-5 403	1 703	-1 733	-30

*) počítáno na pracovní dny

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až září 2010 **představoval 7 mil. Kč** a proti 1. až 3. čtvrtletí 2009 se snížil o 30 mil. Kč. Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-61,7 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech pro převod sdílených daní územních samosprávních celků, státních fondů a Evropské unie (7,2 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech státních finančních aktiv (123,1 mld. Kč), na účtu řízení likvidity SP (-71,7 mld. Kč), na účtu hospodaření státního rozpočtu (1,4 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek rezervních fondů a FKSP organizačních složek státu (1,8 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo prostřednictvím účtu řízení likvidity státní pokladny **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 71,7 mld. Kč** (ve stejném období roku 2009 to bylo 119,5 mld. Kč). Průměrný denní stav volných (nevyužitých) prostředků na souhrnném účtu SP (7 mil. Kč) byl proti roku 2009 nižší o 30 mil. Kč.